

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

ŽIVOT A DÍLO KARLA BABULJAKA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Dorota Babuljaková

Specializace v pedagogice: Hudba se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: prof. PhDr. MgA. Jan Vičar, CSc.

Plzeň, 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury, pramenů a zdrojů informací.

V Plzni, 2022

.....
vlastnoruční podpis

Tímto bych chtěla poděkovat panu profesorovi Janu Vičarovi za podnětné rady a vedení
mojí práce. Dále bych chtěla poděkovat paní doktorce Feiferlíkové, která mi ochotně
poradila s několika nejasnostmi. Děkuji též všem, kteří mi formou rozhovorů poskytli
cenné informace ke zpracovávanému tématu, a především jsem hluboce vděčná svému
otci, Karlu Babuljakovi, který se mnou na spisu pojednávajícím o jeho životě a díle
neúnavně spolupracoval a vstřícně reagoval na každou mou otázku či žádost.

Obsah

Seznam zkratk	2
Úvod	3
1 Život	6
2 Hudba v dětství	10
2.1 Du Huma	12
3 Členem hudebních skupin	13
3.1 Relaxace	13
3.2 Velorex Blues Band	20
3.3 Bakelit	21
3.4 Mama Bubo	22
3.5 Babalet	29
3.6 Hypnotix	40
3.7 Opruz	42
3.8 Sajkedelik Šraml band	43
3.9 Boothill	45
3.10 První republika	46
3.11 Kapela Snoo	47
3.12 Snookers	49
3.13 Námořnické projekty	50
3.13.1 Cesta za pokladem	50
3.14 Chichimeku	51
3.15 Bubolet	52
4 Hráčem na citeru	53
5 Divadelní spolupráce	55
5.1.1 Malý nezbeda	55
6 Filmová spolupráce	56
Závěr	57
Resumé	58
Literatura a prameny	59
Přílohy	I
Fotografie	I
Audio-příloha – CD	XXVIII
Diskografie	XXX

Seznam zkratek

V seznamu nejsou uvedeny zkratky všeobecně známé (ČVUT, ČSR).

AKB – archiv Karla Babuljaka

CD – compact disc, kompaktní audiodisk

ČKD – Českomoravská Kolben – Daněk

DKK – Dům kultury kovoprůmyslu v Praze na Smíchově

EP – extended play, gramofonová deska s rozsahem delším než singl ale kratším než album

LP – long play, gramofonová deska s rozsahem alba

MC – magnetofon cassette, audiokazeta

ROH – Revoluční odborové hnutí

SP – single play, singl, gramofonová deska krátkého rozsahu, na každou stranu se obvykle vejde jedna skladba

Úvod

Karel Babuljak je považován za multiinstrumentalistu.¹ V kapelách hraje obvykle na klávesy (Du Huma, Velorex Blues Band, Mama Bubo, Babalet, Bubolet), ale také na bicí (Sajkedelik Šraml band, Boothill), na kytaru (Bakelit, kapela Snoo, Sajkedelik Šraml band, Chichimeku), na baskytaru (Sajkedelik Šraml band, Snookers), na melodiku (Chichimeku) nebo na citeru (Relaxace). Od konce sedmdesátých let minulého století prošel mnoha hudebními projekty a žánry. Nejvýrazněji působil v 80. a 90. letech minulého století s kapelami Relaxace, Mama Bubo a Babalet, byl jedním z prvních interpretů reggae v Československu, experimentoval s rockem, novou vlnou, folklorem, minimalismem a dalšími styly.

Přes jeho významnou hudební kariéru a přínos není o Babuljakovi v odborné literatuře mnoho k přečtení. O alternativní hudební scéně od 80. let až dodnes nevzniklo velké množství publikací a v těch, které existují, se o zmíněném hudebníkovi píše většinou útržkovitě a – dle jeho slov – nepřesně. Z toho důvodu jsem se rozhodla svou bakalářskou práci vypracovat o něm, vytvořit text, jenž poslouží čtenáři, který se o Babuljakovi bude chtít dozvědět více než útržky informací. Jediný komplexní spis o něm, jehož existence jsem si vědoma, je publikace *Devět z české hudební alternativy osmdesátých let* Pavly Jonssonové.² Příspěvek o Babuljakovi v této publikaci moje práce značně přesahuje. Mou další velkou motivací byla blízká příbuznost jmenovaného (Karel Babuljak je můj otec), téma je mi blízké, umožňuje mi zachovat část rodinné historie i hudby, kterou od útlého věku poslouchám, a dozvědět se o nich více. Rovněž jsem se chtěla dozvědět více o fungování hudební tvorby mimo střední proud v socialistickém režimu, o níž se ve školách téměř neučí, ačkoliv je důležitou součástí moderních hudebních dějin.

Cílem mojí práce je popsat život a hlavně hudební dílo Karla Babuljaka, pomocí souvislostí dobových a primárně osobních přiblížit jeho hudební vývoj. V práci zmiňuji všechny zásadní hudební skupiny, které hudebník založil i ty, kterých byl pouze dočasným členem a popisují jejich sestavy, hudební charakteristiku, fungování, nahrávky a působiště. Kapelám, které v Babuljakově životě a kariéře hrály důležitější roli a zároveň byly významné pro dobovou hudební scénu, tedy Relaxaci, Mama Bubo a Babaletu, je

¹ KALINA, Petr Ch. Babuljak, Karel. Český hudební slovník osob a institucí [online]. Brno: Ústav hudební vědy, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2006 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1001929

² JONSSONOVÁ, Pavla. *Devět z české hudební alternativy osmdesátých let*. Praha: Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-4328-1.

věnováno více prostoru. V rámci výčtu členů jednotlivých uskupení může dojít k vynechání hráčů z dlouhodobého hlediska nedůležitých, tedy záskoků nebo krátkodobých spoluprací. Další významná hudební uskupení, jimiž byli nebo jsou zmínění hudebníci součástí, zmiňuji pokaždé při prvním jmenování osoby v závorce. Nedílnou součástí práce je audio–příloha CD s ukázkami vybraných skladeb a fotografická příloha, které korespondují s psaným projevem a v textu jsou na konkrétní zvukové ukázky a fotografie odkazy. Poslední příloha obsahuje diskografii, která doplňuje alba, jež nejsou v textu práce zmíněna.

Základním pramenem spisu jsou mé rozhovory s Karlem Babuljakem, většina z nich proběhla útržkovitě přímo během tvorby práce, proto jejich záznamy nejsou uchované. Několik souvislých záznamů se nachází v mém internetovém úložišti. V textu je množství přímých citací bez odkazu na literaturu, jsou všechny přímými citacemi Karla Babuljaka, které pronesl mezi zářím 2021 a dubnem 2022. Dále jsem uskutečnila rozhovory s Davidem Vávrou, Jiřím Mazánkem, Tomášem „Blekem“ Černým a Terezou Babuljakovou. Kromě posledního zmíněného (ten nebyl zaznamenán) jsou uchovány v mém internetovém úložišti, nejsou přílohou práce, rozhovory probíhaly v přátelském duchu a jejich součástí jsou i soukromé informace. V případě zájmu je možné je vyslechnout na žádost spolu se mnou. Tyto čtyři rozhovory tvořily spíše doplněk práce, potvrdily nebo upřesnily informace již sepsané, jejich přímé užití v textu je minimální. Jiří Mazánek si 17. dubna 2022 přečetl kapitolu 3.1 (Relaxace), ve které figuruje, doplnil korekturu a ověřil tak jako další svědek její faktickou stránku. Vlastislav Matoušek si 23. dubna 2022 přečetl kapitoly 3.1 (Relaxace) a 3.4 (Mama Bubo), ve kterých figuruje a rovněž tak ověřil jejich faktickou stránku.

Dalším nezbytným zdrojem materiálů pro tvorbu práce byl archiv Karla Babuljaka (AKB). Nachází se v místě jeho bydliště, v Mýtě u Rokycan, a sestává z kompletní diskografie včetně demonahrávek, několika pevných disků a krabic s autentickými dokumenty, které částečně mapují Babuljakovu kariéru – pozvánkami, plakáty, fotkami, výstřižky z periodik, časopisy, novinami, seznamem koncertů (celkem cca 300 listů a 500 fotek). Jsou uchovány částečně digitálně, částečně fyzicky. Protagonista práce má rovněž v digitální podobě sepsané vyprávění mnoha životních zážitků. Množství materiálů a hlavně osobní přítomnost a možnost se Babuljaka kdykoliv na jakoukoliv informaci doptat kompenzovaly nedostatek odborné literatury a – doufám – vznikl díky nim věcně správný a autentický text. Muzikant mi kromě obsahové stránky pomáhal s výběrem

ukázkových skladeb i fotografií, doporučoval mi zdroje v rámci svého archivu, přistupoval k mojí práci na textu s nadšením a ochotou.

Až do roku 1977 se nedochoval žádný zvukový záznam Babuljakovy tvorby, po tomto milníku jsou zmiňované nahrávky buď doplněny informacemi o vydání (nosič, vydavatelství, rok) nebo poznámkou pod čarou o jejich dochování. Do protagonistova nástupu na gymnázium (1972) ho označuji, stejně jako ho oslovovala většina rodiny a známých, jako Káju, po tomto mezníku jako Babuljaka.

Práce je napsaná tak, aby fungovala jako celek a plynule navazovala, přesto se kvůli kontextu a dodání souvislostí již zmíněné informace mohou výjimečně opakovat. Kapitola 1 (Život) se odehrává na stejném časovém rozsahu jako kapitoly 2–6, oba tyto celky tedy postupují chronologicky, ale vzájemně se prolínají. V rámci kapitoly 3 (Členem hudebních skupin) mírně vybočuje podkapitola 3.13.1 (Cesta za pokladem), která nepojednává o kapele, ale o projektu, který je s předchozím zmíněným uskupením velmi blízce spojen, proto jeho umístění takto dává největší smysl.

1 Život

Karel Babuljak se narodil 5. října 1957 v Praze Věře a Josefu Babuljakovým. Věra pocházela z Moravy, Josef ze Slovenska. Oba byli úředníci, seznámili se při výkonu svého povolání na stavbě v Praze. Vzali se a narodili se jim dva synové, Michal (1953) a o čtyři roky později Karel (foto č. 1). Kája vyrůstal v činžovním domě ve Vršovicích s rodiči, bratrem Míšou a prarodiči Michaiem a Karlou Stetkevičovými. Od malička ho zajímalo dění, ulice a kamarádi, nechtěl koukat na televizi, chodit s rodiči na procházky, jezdit na chatu, na společnou dovolenou. Neposlouchal, ve škole měl již od nástupu kázeňské problémy, i když jeho prospěch špatný nebyl. Ve třetí třídě dostal první dvojku z chování, která pak na jeho vysvědčeních nebyla výjimkou, gymnázium končil dokonce s trojkou z mravů. Maminku Kájova neposlušnost trápila, ale kárání a zákazy byly málo platné. Jako devítiletého ho jediného ze třídy z důvodu nekázně nevzali do pionýra, což mu jako dítěti bylo velmi líto. Nejspíš již zde bylo možné postřehnout prvotní nedobrovolný pád do undergroundu a outsiderství. Po srpnovém vstupu vojsk Varšavské smlouvy na území ČSSR (1968) Babuljak nastoupil do šesté třídy a na podzim zažil svůj první výslech Státní bezpečnosti. „Vyprávěl jsem spolužákům, co mi povídal děda o VŘSR. Jeden z nich se pak svěřil tatínkovi a tatínek to oznámil. Ten spolužák si ale dost vymýšlel a jeho táta si taky přidal, takže se tím příslušníci museli zabývat. Zavolali mě do ředitelny a tam se do mě pustili dva tajní, co prej a jak. Nechtěl jsem lhát, na všechno jsem odpovídal, že jsem ještě moc malý, a tudíž ničemu nerozumím, což byla pravda pravdoucí. Obvinili mne tenkrát také z toho, že jsem odmítl odebírat sovětský časopis Agaňok (ohníček), přestože to bylo povinné. Vysvětlil jsem jim, že stačí, když ho má Vendula Foltýnová, vedle které při výuce sedím. Proč mít v lavici dva stejné časopisy? Co na to mohli říct? Přesto se s prohrou nedokázali smířit a křičeli na mě, že nebýt Sovětského Svazu a komunistické strany, neměl by tatínek práci a já že bych nemohl chodit do školy. To by se mi tenkrát líbilo, mohl bych místo školy s tatínkem kopat do míče, ale nedal jsem to najevo. Opakoval jsem, že jsem malý a opravdu nevím. Skutečně jsem nic nevěděl, navíc nechtěl jsem jim dát v ničem za pravdu, neměl jsem rád vojáky. Maminka mi domlouvala, abych neříkal pravdu, že je to nebezpečné, a pak zaplatila roční předplatné na Agaňok.“³ Rok 1968 bylo zároveň první období, kdy Kája začal vnímat politickou situaci. Jeho maminka vystoupila z Komunistické strany (tatínek v ní nikdy nebyl), v jeho rodině byla cítit nechuť k momentální společenské situaci, což spolu s

³ Sepsané vzpomínky Karla Babuljaka, AKB.

mladíkovou tendencí vzpírat se pravidlům a řádu ještě více utvrdilo jeho celoživotní nechuť k – nejen socialistickému, ale i každému dalšímu – systému.

Kájovou vášní byl fotbal. Kopal do míče kdykoliv a kdekoliv, od mladších žáků do dorostu (10–18 let) zastával roli brankáře družstva Bohemians Praha ČKD (Českomoravská Kolben-Daněk). Potom klub opustil, ale kopaná po celý život zůstala jeho koníčkem, ve svém posledním bydlišti, Mýtě, dokonce několik let trénoval žáky místního klubu Slavoj Mýto a při zápasech obstarával hlasatelskou pozici. Nedílnou součástí Kájova života byla už od dětství také hudba (viz kapitola 2).

Na gymnáziu, na které nastoupil v roce 1972, se spřátelil s aktivistickým spolužákem Alexandrem Popovem, zprvu spolu experimentovali s měkkými drogami (alkohol, marihuana), v kině zhlédli film *Easy Rider*⁴, poslouchali Franka Zappu, Genesis a Stephana Micuse. Později je okouzila mystika knihy *Jitro kouzelníků*⁵ a duchovní život. Gymnazista odmaturoval v září roku 1977 a hned vzápětí nastoupil k náhradní vojenské službě do továrny ČKD kompresory, a to na pozici mzdového účetního, odkud byl po roce přeřazen na post archiváře. Tato funkce na odlehlém pracovišti se sice vyznačovala monotónní náplní práce a nízkým finančním ohodnocením, na druhou stranu poskytovala dostatek času i příležitosti k přepisování samizdatových knížek s především duchovní tematikou (*Jitro kouzelníků*, spisy indických mudrců, např. Mahariši). V roce 1979 začal s Popovem navštěvovat kurz jógy Jiřího Mazánka⁶, stal se členem meditační skupiny

⁴ **Easy Rider** (režie Dennis Hopper, 1969) - nezávisle natočený americký snímek, jehož centrálním tématem je svoboda. Dva protagonisté vydělají peníze na jednorázovém prodeji drog a následně projíždějí Spojenými státy s cílem objevovat a užívat si. Film průkopnický pracuje s hudbou jako s dějotvorným prvkem, vizemi budoucího děje i velkou mírou improvizace herců, a byl nominován na významné filmové ceny (dvě Oscarové nominace, Cena newyorských filmových kritiků a Cena Národní společnosti filmových kritiků).

Easy Rider [česky Bezstarostná jízda] [film]. Režie Dennis HOPPER. USA, 1969.

Bezstarostná jízda. CSFD.cz [online]. Praha: POMO Media Group, c2001-2022 [cit. 2022-04-16].

Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/4508-bezstarostna-jizda/prehled/>

⁵ **Jitro Kouzelníků** (Louis Pauwels, Jacques Bergier, 1960 ve francouzském originále *Matin des magiciens*) je konspirativní kniha, která čtenáři zprostředkovává alternativní vnímání skutečnosti, zpochybňuje realismus a domnělou objektivitu lidstva, nahlíží na historické události (např. Druhou světovou válku) skrz symboly a okultismus.

BERGIER, Jacques a Louis PAUWELS. *Jitro kouzelníků: úvod do fantastického realismu*. Přeložil Jiří KONÚPEK. V Praze: XYZ, 2009. ISBN 978-80-86864-88-4.

ADAMS, Deborah. *The Morning of the Magicians: The Classic Revelation of a New Consciousness* [online]. c2009 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <https://www.curledup.com/mornmagi.htm>

⁶ **Jiří Mazánek** (1954) – jogín, hudebník, publicista. Od šestnácti let cvičil jógu, celoživotně ji vyučuje a dál se v ní vzdělává. V roce 1990 založil Středisko vnitřního sebeuskutečnění Pražská prajága. Přispívá nejen o józe i publicisticky, např. knihy *Rozpravy o józe*, *Přehled nejužívanějších manter*, *Rozpravy o tantře* a do časopisu *Meduňka*. Od dětství se rovněž věnoval hudbě, byl členem Sdružení Šafrán, kapely Amalgam, Relaxace. Založil skupiny Extatic Trans Music a Alikvótní 4. Z krátkodobých projektů lze zmínit dvě CD středověké hudby ve spolupráci se souborem Choroš nebo sólová alba *Meditace pro sedm*, *The Rite Of Spring* aj.

Eduarda a Míly Tomášových, na nějaký čas přestal jíst maso, užívat drogy. Do značné míry změnil svůj život, založil kapelu Relaxace (viz 3.1). Na józe se rovněž seznámil s Barborou Jandovou, svojí budoucí manželkou. Na podzim 1980 Babuljak narukoval k povinné prezenční vojenské službě, v jeho případě zkrácené ze 24 na 5 měsíců. Po návratu ukončil pracovní poměr v ČKD kompresory, krátce pracoval jako řidič u Pošty, a od září 1981 byl přijat ke studiu geologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, kam se přihlásil na přání maminky. Chtěla, aby byl vzdělaný a sehnal si seriózní zaměstnání, on však tato přání příliš nesdílel. Na vysoké škole nevydržel dlouho, odešel v druhém semestru. Důvodem bylo plánované založení rodiny. Oženil se s Barborou a zanedlouho se manželům narodil syn Ondřej (1982), v té době mladá rodina bydlela u Barbořiny matky. Babuljak začal pracovat jako noční hlídač ve Strahovském klášteře. Toto zaměstnání skýtalo dostatek času a možností postarat se o rodinu (manželka od roku 1981 do 1988 studovala Lékařskou fakultu UK) a zároveň se naplno věnovat hudbě. Babuljakovi se přestěhovali do vlastního bytu na Vinohradech (1983) a narodila se jim dcera Tereza (1985). Vznikly kapely Mama Bubo (1983, viz 3.4) a Babalet (1984, viz 3.5). První zlomový moment v muzikantově profesním životě nastal na podzim 1985, kdy dostala kapela Relaxace nabídku na roční zaštitění od Českého státního souboru písní a tanců. Tím se poprvé stal profesionálním hudebníkem. Přesto stále příležitostně zastával pozici nočního hlídače, než přišla nabídka na smlouvu pro Babalet od Středočeského krajského kulturního střediska (1986). To muzikantovi poskytovalo velké vytížení a nadprůměrné finanční zajištění. Smrt frontmana Babaletu (1987) a odstoupení instituce od smlouvy donutily Babuljaka se k práci nočního hlídače na dva roky vrátit (tentokrát pro společnost Autoturista), zároveň půl roku zastával pozici dělníka Pražského památkového ústavu (náplní práce bylo vykopávání potenciálně zajímavých historických artefaktů). Sametová revoluce otevřela kapelám zahraniční možnosti. Babuljak neměl smlouvu, fungoval jako lidový hudebník, kromě hraní v rámci republiky až dvakrát měsíčně koncertoval v dalších evropských státech (převážně s Babaletem a Hypnotixem, viz 3.6).

Na doporučení Ondrova lékaře se Babuljakovi v roce 1990 odstěhovali z Prahy, Barbora získala na Lánech místo obvodní lékařky i s domem. Tím muzikant povoláním

BABULJAKOVÁ, Dorota. Rozhovor s Jiřím Mazánkem z 6. dubna 2022, Praha. Zaznamenan, dostupný v internetovém úložišti Doroty Babuljakové.

BABULJAKOVÁ, Dorota. E-mailová korespondence s Jiřím Mazánkem z 17. dubna 2022. Jiří Mazánek [online]. Praha, c2022 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.jirimazanek.cz/>

začal pozvolna ztrácet kontakt s centrem hudebního dění, Prahou. Více se věnoval domácímu nahrávání a začínal se zahradničením. Mezi lety 1992 a 1994 pracoval jako pedagog v ZUŠ v Novém Strašecí, vyučoval hru na klavír, kytaru a bicí. Manželství Barbory a Karla Babuljakových skončilo rozvodem (1994), potom se muzikant odstěhoval do Unhoště. Již od roku 1993 znal studentku herectví na Ježkově konzervatoři a psychologie na Filozofické fakultě UK, Terezu Charvátovou (1971), se kterou v roce 1995 navázal romantický vztah a společně se přestěhovali do rodinného domu v Mýtě u Rokycan, kde spolu žijí dodnes⁷. Pár vstoupil do manželství v roce 1996 a má spolu tři děti: Adam (1996), Dorota (2000) a František Josef (2004). Vedle povolání profesionálního muzikanta, které ho po roce 2010 méně vytěžuje, se Babuljak už od přistěhování věnuje zahradničení, údržbě a inovaci domu, i rozsáhlejšími rekonstrukcím (vestavba dětského pokoje, stavba terasy, výměna plovoucí podlahy), převážně svépomocí. V dnešní době mnoho času věnuje rodině, trvale pečuje o svou matku, která se k němu natrvalo přistěhovala v roce 2017. Od svých dětí z prvního manželství má již čtyři vnoučata: Nella (2011), David (2012), Kateřina (2014), Sofie (2017).⁸

⁷ Datováno k termínu dokončení práce, tedy 1. květnu 2022.

⁸ BABULJAKOVÁ, Dorota. Rozhovor s Terezou Babuljakovou z 5. března 2022, Mýto, nebyl zaznamenán.

2 Hudba v dětství

Od osmi let se Kája učil na klavír, ale nezáživné studium hry z not ho nebavilo. Raději chtěl trávit čas venku s kamarády. Maminka ho u piana držela čtyři roky, poté jeho naléhání podlehla a z klavíru ho odhlásila. To vnímal jako vysvobození. Mohl se věnovat své vášni – kopané. Kupodivu netrvalo dlouho a k pianu opět začal sedávat, hrál, co ho napadlo, co kde slyšel, improvizoval podle své nálady a fantazie. Základní znalost hry na klavír byla vstupenkou do jeho vlastního, kreativního světa hudby, ve kterém se dále vzdělával jako samouk. Zde můžeme nalézt kořeny jeho záliby v improvizaci, volnosti v rámci hudebních stylů nebo jednoduché formě.

V dětství (od narození do dvanácti let) poslouchal Kája to, co jeho maminka, tedy rádio, gramofonové desky s dobovými populárními hity (Gott, Matuška), ale také italskou operu (především Verdi a Puccini). Později (ve třinácti letech), hlavně vlivem staršího bratra Michala, objevil country and western music a především rock. „U bratra jsem s obdivem slyšel gramofonové desky 2. *Československý beatový festival* nebo *Collegium Musicum*, bratr hrál výborně na piano, měl dokonce kapelu.“ Kája bratra v tomto směru obdivoval a později spolu dokonce zkoušeli spolupracovat. Nejdále se dostali v projektu *Autorodeo Petra Švece*, kdy spolu v roce 1977 krátce hráli v rockové kapele, která doprovázela show automobilů.

Kája si oblíbil rock i díky tomu, že často přicházel ze západu a byl trnem v oku starší generaci a socialistickému systému.

Ke čtrnáctým narozeninám dostal páskový magnetofon a od kamarádů získal nahrávky *Abbey Road* od Beatles a *Pendulum* od Creedence Clearwater Revival – „a obě alba mne nadchla. S něčím takovým jsem se do té doby nesetkal, poslouchal jsem je mnohokrát, nemohl se nabažit.“ Na Pendulu ho upoutalo použití varhan, zpěv a různé kytarové rify, na Abbey Road pestrost aranžmá nebo propojení písní. Sám také toužil hrát v kapele. „Jenže jsem nevěděl, jak na to. Musel jsem to začít hledat. Uměl jsem brnkat na piano, najít si motivy, ale o hudbě jsem neměl valného ponětí.“

V osmé třídě (1972) Babuljak spolu se spolužákem Karlem Hollem založil kapelu **Green Monster** (foto č. 2). Šlo spíše o dětskou hru „na kapelu“, přiblížení se jim vzdálenému rockovému světu než o ambiciózní projekt. Nezralost chlapců ilustrovala i skutečnost, že vytvořili obal na LP desku (se zelenou příšerou) ještě dříve, než si pořídili kytary. „To byl tehdy fakt problém. Pořídít si elektrickou kytaru nebylo snadné a pořídít si elektrofonické klávesy bylo téměř nemožné.“

Na začátku sedmdesátých let hudební obchody nabízely především české výrobky (Amati, Petrof), tedy akustické hudební nástroje – housle, kytary, trumpety, saxofony apod, sehnat elektrickou kytaru nebo baskytaru bylo náročné, syntetizéry nebyly k máni vůbec. Za určitých okolností (převážně v rámci socialistických organizací) se sice daly koupit východoněmecké elektrofonické varhany Weltmeister nebo Vermona, Tesla zesilovač, reproskříň či polský mikrofon, cenově však byly elektrofonické hudební nástroje a zařízení pro začínající hudebníky bez finanční podpory rodičů nebo institucí typu SSM (Socialistický svaz mládeže) nebo ROH (Revoluční odborové hnutí) naprosto nedostupné (nové auto 40 000 Kčs, Vermona varhany 20 000 Kčs, nájem bytu 3+1 včetně energií 400 Kč měsíčně, průměrný plat 2 000 Kčs). Existovaly podomácku vyrobené nástroje, originální, nicméně nedokonalá díla tuzemských radioamatérů.⁹ Karel Holl dostal od rodičů elektrofonickou kytaru Jolana Star, pokojové kombo o výkonu 7W mu dovezli příbuzní z NDR a Green Monster začali hrát. Scházeli se v bytě Kájových rodičů, když tam nikdo nebyl, on hrál na klavír, Holl hrál na kytaru a zpíval. Mamince Babuljakové tento nekonformní koníček nebyl po chuti, ale nebylo obtížné hraní provozovat bez jejího vědomí. Repertoár kapely vznikl z Kájových preludií a společné improvizace. Jako začínající amatér nedokázal pochopit podstatu hudby, která se mu líbila. Neuměl analyzovat, tím pádem ji nedokázal správně napodobovat. Záhy se o to přestal snažit a přirozeně nastoupil cestu vlastní tvorby. První a zároveň poslední koncert měli Green Monster na závěr školního roku (1973) ve školní tělocvičně. Spolupráce s Karlem Hollem pokračovala i po završení základního vzdělání. K jejich dvojici se přidal flétnista z konzervatoře Jiří Roček. Kája sháněl gramofonové desky a informace o rockových kapelách (četl Melodii, Gramorevue, Mladý svět, Jazz Bulletin, publikace Jazzové sekce svazu hudebníků), objevoval jazz, jazzrock. Získávání desek z angloamerické produkce nebyla jednoduchá záležitost, často probíhalo na hranici zákona (např. na tajných burzách). „Elpíčka kolovala, půjčovala se, kdo měl magnetofon, nahrával.“ V roce 1974 se Green Monster rozrostli o rytmickou sekci, spojili síly s kapelou podobného rázu, Poors, tedy baskytaristou Stanislavem Bruderem a bubeníkem Liborem Vaňkovským, a tak vznikla kapela **Du Huma** (foto č. 3).

⁹ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 23.

2.1 Du Huma

Du Huma už byla regulérní amatérská kapela, která se chtěla prosadit. Jako každá taková řešila problémy s nástroji, aparaturou, a hlavně se zkušebnou.¹⁰ „V činžáku se prostě s bubnama zkoušet nedalo. Nehráli jsme žádnou svazáckou selanku, ale tvrdý jazzrockový underground.“ V roce 1976 se ke kapele přidal baskytarista Jan Černý (později Žentour) a Bruder začal hrát na housle. První dvě vystoupení se konala v hudebním klubu Eden v Bělocerkevské ulici v Praze. Vzápětí Vaňkovský emigroval do USA, čímž přerušil chod kapely. Před odchodem Holla na vojnu (1976) chod kapely obnovil příchod bubeníka Zdeňka Duroně (později Bakelit, Mama Bubo, Babalet) a kytaristy Martina „Budula“ Chrenčíka (později Tandem Plus). Z roku 1977 pochází nejstarší Babuljakova nahrávka, záznam ze zkoušky Du Huma, torzo skladby *Ďábel spasitel* a improvizace na swingové téma (**CD 1**).

Du Huma neměla příležitosti ke koncertování ani potřebného zřizovatele, zahrála pouze na několika málo hospodských sešlostech pro často ne zcela střízlivé publikum, vždy bez nutného povolení a s ukončením vynuceným příslušníky Veřejné bezpečnosti. Během druhé poloviny roku 1979 se Du Huma postupně rozpadla, s jediným Duroněm Babuljak ještě v budoucnu hudebně spolupracoval.

Mladíkovo členství v alternativní kapele nebylo mamince ani gymnáziu po chuti, v jeho veskrze negativním školním posudku bylo zmíněno jako jeden z hlavních argumentů pro nedoporučení žáka k dalšímu studiu. Jeho to vůbec netrápilo, na autority se neohlížel a jednal dle svého vlastního uvážení.

Ke konci sedmdesátých let se trh s gramofonovými deskami uvolňoval, rostla posluchačská obec hudby mimo střední proud,¹¹ navíc byl již Babuljak ve shánění desek zkušený. LP se vozila z Jugoslávie, také gramofonový klub Supraphonu vydal alba atraktivní pro hudebníky mimo střední proud – např. Rolling Stones nebo Modern Jazz Quartet. Babuljak měl mnoho favoritů, jazz – Miles Davis, Terje Rypdal, Keith Jarrett, jazz rock – Mahavishu Orchestra, Weather Report, artrock - Genesis, Yes, Zappa, blues – Cream. Sledoval také Československou jazzovou scénu, chodil na koncerty Stivína, Velebného, Jazz Q.

¹⁰ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 23.

¹¹ CHADIMA, Mikoláš. *Alternativa I: od rekvalifikací k "nové" vlně se starým obsahem: (svědectví o českém rocku sedmdesátých let)*. Praha: Galén, [2015]. Olivovníky. s. 355.

Během studia na gymnáziu si prošel nejdříve divokým obdobím včetně experimentů s drogami, následovalo uklidnění v podobě příklonu k duchovnímu životu, józe a spiritualitě. Právě na kurzech jógy se v roce 1979 sblížil s budoucím zakládajícím členem skupiny **Relaxace**, Jiřím Mazánkem.

3 Členem hudebních skupin

3.1 Relaxace

Na Mazánkově józe se Babuljak učil medитovat, objevoval indickou kulturu, tantry tibetských mnichů, šamanské bubny, nalézal zalíbení i v klasické evropské hudbě. Jiří Mazánek byl tou dobou známý extatický kytarista a zpěvák originálního, neobvyklého stylu (zpíval mantry, používal alikvótní zpěv), jenž inklinoval k hudbě orientálních kultur, působil v neoficiálním, až do ilegality zasahujícím folkovém Sdružení Šafrán.¹² Netrvalo dlouho a Mazánek s Babuljakem spolu začali hrát (1979), většinou spontánně improvizovat, navzájem se hudebně inspirovali a stali se přáteli. Mazánek od roku 1978 hrál a zpíval ve skupině Amalgam (experimentální uskupení amatérského novináře a tablisty Vlastimila Marka).¹³ Marek chtěl hudbou hlavně překvapovat, Mazánek tuto touhu nesdílel, proto se po dvou letech rozhodl Amalgam opustit a založit skupinu podle svých představ s Babuljakem.¹⁴ Třetím členem nově vzniklé formace se stal čerstvý student skladby na HAMU, jogín a orientalista Vlastislav Matoušek¹⁵. „Brzo jsme zjistili, že naše hudba je relaxace, a tak jsme se nazvali Relaxace.“

Základní hudební charakter kapely tvořil souzvuk kytary (Mazánek), klavíru, indického harmonia či citery (Babuljak) a tabel s různými druhy perkusí (Matoušek) s Mazánkovým zpěvem i využitím manter. Každý z hudebníků dokázal svým vlastním

¹² *Od ucha k uchu aneb Fenomén Šafrán* [online]. Praha: Národní knihovna České republiky [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-a-kulturni-akce/vystavy/fotogalerie-2018/od-ucha-k-uchu-aneb-fenomen-safran>

¹³ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 97.

¹⁴ Dohledatelné v nevydaném osobním materiálu, kronice Relaxace, nacházející se v archivu Jiřího Mazánka.

¹⁵ **Vlastislav Matoušek** (1948) - skladatel, hráč na etnické a historické hudební nástroje, etnomuzikolog, hudební pedagog, jogín, orientalista a publicista. Vystudoval skladbu a postgraduální kurz na AMU, kde od roku 1991 působí jako pedagog, dále hru na shakuhachi flétnu a japonskou tradiční hudbu v Japonsku. (University of Letters, Ósaka). Působí v uskupeních Relaxace, Ensemble 108 Hz a Schola Specialis Familiae. Sólově vystupuje jako hráč na shakuhachi (např. Shakuhachi festival).

POLÁČEK, Radek. Matoušek, Vlastislav [online]. Brno: Ústav hudební vědy, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2016 [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1002800

způsobem (neznali oficiální systémy hraní na dané nástroje) zahrát na více nástrojů, čímž se aranžmá stávalo pestřejším. Takovými nástroji byly například flétny, okaríny, fujary, nejrůznější rytmické i strunné nástroje z celého světa - africké, japonské, arabské... Kapela hojně využívala bubny (dholak, mridangam, tabla), perkuse (marimbafon, činelky, zvonce a zvonky, brumle, chřestítka), jako na rytmický nástroj hrál zpočátku Babuljak i na citeru. Extatické rytmické pasáže vytvářely kontrast ke klidným meditativním plochám. Ke hře využívali i hraček (zvonící panna) nebo různých domácích nástrojů (kráječ na vajíčka). Jednotícím principem uskupení byla společná idea vyjadřovat hudbou lásku, klid a meditaci. Svou roli hrál i hudební humor (*Medvědí tanec*, *Japonsko sa súdi* – součástí skladby bylo bručení, hra na kráječ na vajíčka).

Původní repertoár vznikal společným tvořením. Hudebníci přinášeli témata, která na zkouškách dotvářeli. Jimi potom propojovali volnější pasáže skladeb, v nichž značnou úlohu hrála improvizace (**CD 3**). Formy byly často pouze rámcové, jednotlivá provedení skladeb různě dlouhá,¹⁶ někdy interpretována téměř k nepoznání. Výjimkou bylo několik relativně přísně aranžovaných kompozic především z pera Vlastislava Matouška (*Tempus perfectum*, *Algoritmus R*, *Signum Temporis*, **CD 6**). Některé zdroje uvádějí, že hlavním ohniskem inspirace byla klasická indická hudba,¹⁷ jasně patrné jsou ovšem i další inspirace, například hudba přírodních národů (hra na lidové nástroje různých etnik, např. kalimba, shakuhachi, naim, digeridoo, ektár, tibetské mísy, tánípúra) a nebo – a to především - slovenský folklór (*Jazzová fujara*, *John vo Východnej*, **CD 4 a 5**, později spojeno s angažmá v Československém státním souboru písní a tanců), stará, především renesanční hudba (prvky vážné hudby přinášel teoreticky fundovaný Matoušek), často se objevily jazzové postupy (*Jazzová fujara*) i rockové figury (*Medvědí tanec*). Dalo by se říct, že se nebáli ničeho. „Setkáme se s těmi, jejichž cesta nevede středním proudem české populární hudby, ale krajinami, kde si je třeba cestu vyklesat a směr prozkoumat, kterou neprotínají dálnice lemované motoresty a sjízdné za každého počasí, zato nabízejí práci s vymezením prostoru a hledáním vlastního místa, možná pak i radost z objeveného a kouzlo prvního dotyku, ale i zklamání z cesty v kruhu nebo zpátky...“¹⁸

¹⁶ Podle rozsahu improvizčních ploch i opakování tematických pasáží se mohla délka jedné skladby lišit od desítek sekund až po minuty.

¹⁷ LÁNA, Oldřich. Relaxace. Český hudební slovník osob a institucí [online]. Brno, 2009 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1002443

¹⁸ T klub při ZO SSM Tesla Jáchymov a MĚV SSM Ostrov. Ostrov nad Ohří, 1982. Buklet ke koncertu Relaxace.

Především díky Mazánkovi skupina již od počátku své existence kladla důraz na duchovní prožitek a vzájemné vcítění hráčů. K hudbě se pokoušela přistupovat jako ke společné meditaci a totéž pak nabízela posluchačům. V tom se její hudba dodnes nezměnila.

Premiérou 3. listopadu 1979 na Pražských jazzových dnech, prestižním festivalu Jazzové sekce Svazu hudebníků, ve vyprodané sportovní hale Folimanka kapela zahájila svoje veřejné působení (foto č. 4, **CD 2**).¹⁹ Po tomto vystoupení přišly nabídky k dalším koncertům, aby mohla kapela legálně vystupovat, bylo však potřeba uzavřít smlouvu s oficiální institucí, která v rámci Zájmové umělecké činnosti kapelu mohla zřizovat.²⁰ „Zřizovatelem kapely mohla být kterákoli společenská, kulturní nebo politická organizace, která vlastnila razítko a číslo konta v bance.“²¹ Mazánek takového zřizovatele našel v Závodním klubu ROH Tesla Karlín. Relaxace vyjela na první koncerty mimo Prahu (Trutnov, Pardubice, Poděbrady), přidal se flétnista Vovka Lohnickij. Jádrem tehdejšího koncertního programu byla skladba *Advent*, kolektivní dílo celé skupiny, které svojí délkou zabíralo až polovinu vystoupení. Text byl místo zpěvu recitován:

Advent (text Karel Babuljak)

vztáhl jsem ruce k dechu mořských panen
a chladno zasyčelo v korunách stromů
jak déšť' obrazů
jak dívky bez ruměnců v tváři

vztáhl jsem ruce k tanci měsíčních vil
a přátelé skryli úsměvy do dlaní zářících
při snídani i při modlitbě večerní
na cestě světla

vztáhl jsem ruce k srdci božské matky
a našel své vlastní srdce
přet'até ohnivým jazykem
a touhami vroucí

¹⁹ VLČEK, Josef. Jazzová sekce Svazu hudebníků ČR. *Program 9. pražských jazzových dnů: 4. 11.* Praha, 1979. Dostupné také z: <https://www.popmuseum.cz/knihovna/programy-a-bulletiny/zpravodaje-prazskych-jazzovych-dni>

²⁰ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít.* Praha: Torst, 2001. s. 116.

²¹ Tamtéž.

vztáhl jsem ruce k túni průzračné
a nezchladil žár lásky
ve vlnách stříbrných
ve vůni jasmínu.

23. června 1980 Relaxace vystoupila v sále U Zábanských, tehdy neoficiální Pražské alternativní scéně (koncertovali zde např. Jablkoň, Durman a Posejpal, Extempore, Psi vojáci, Švehlík, Kilhets, Amalgam), čímž definitivně vstoupila na scénu. Pozvolný vzestup kapely přerušil povolávací rozkaz, na podzim 1980 Babuljak narukoval na 5 měsíců k povinné prezenční vojenské službě. Relaxace se dočasně spojila s Amalgamem, což byl v té době jen Vlastmil Marek. Ihned po Babuljakově splnění vojenské povinnosti kapela pokračovala v započatém díle, samostatně. Odešel Lohnickij a přišel houslista Miloš Valenta (foto č. 5). Kapela složila kvalifikační zkoušky u Svazu hudebníků ČSR a získala statut lidových hudebníků, jenž umožňoval veřejně vystupovat a za hraní pobírat tabulkový honorář.²² Relaxace pravidelně koncertovala U Zábanských, vyjížděla k akcím po celé republice (Festival současné hudby v Olomouci), doprovázela vernisáže. Na podzim roku 1981 byl Matoušek zatčen a za pobuřování nepodmíněně odsouzen k osmnáctiměsíčnímu odnětí svobody. Při domovní prohlídce u něj byla nalezena kopie strojopisu satirické básnické sbírky protirežimního novináře a přítele Relaxace, Vladimíra Kalába, která byla odborníky označena za pobuřující. Autor byl odsouzen k témuž trestu. Než byl Matoušek po patnácti měsících z vězení propuštěn, vypomáhal kapele houslista Jan Marek (budoucí člen České filharmonie). Relaxace se v roce 1982 účastnila 1. Karlovarských jazzových dnů, vyrazila poprvé do Bratislavy - a po celá osmdesátá a devadesátá léta se tam pravidelně vracela (Obvodný kulturní dom, Vajnorská, Primaf), účinkovala ve studentských klubech, koncertních sálech, později také v duchovních prostorách, např. modlitebnách, kaplích, kostelech, na zámcích, prezentovala se i na akcích neoficiálních, vystupovala na bytových koncertech a doprovázela bytová divadla²³, například i dnes často inscenovanou absurdní komedii Miloše Macourka *Hra na Zuzanku*. Relaxace zahrála na mnoha festivalech různých žánrů (Festival současné hudby v Olomouci, Porta, Valašský špalíček, Rockfest, Karlovarské i Pražské jazzové

²² LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 116.

²³ Akce obvykle protirežimního charakteru pořádané v soukromých bytech v období normalizace. HUBIČKA, Jirí. Bytové divadlo. Český rozhlas [online]. Praha, c1997-2022, 4. 4. 2013 [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/bytove-divadlo-7985011>

dny, ostravské Folkfórum). Oblíbeným prostorem k pravidelnému koncertování se stala Indická ambasáda v Praze, od roku 1983 alternativní Junior klub Na Chmelnici, kde hrála i Mama Bubo (viz 3.4) a Babalet (viz 3.5) a z dalších dobových českých kapel například Jasná páka, Garáž, Precedens, Dybbuk. Později začali koncertovat v Betlémské kapli a především v Zrcadlové kapli pražského Klementina, kterou Relaxace vyprodávala i čtyřikrát do roka (foto č. 6).

Zajímavým hudebním počinem byl audiovizuální pořad *Signum temporis* (scénář a režie: Marcel Pok, Pavel Příhoda, Antonín Růkl, hudba: Relaxace, zvuk Jan Zemek a Robin Hájek)²⁴ o cestě člověka za poznáním vesmíru, o historii kultury lidstva spojené s proměnami hvězdné oblohy, který Relaxace spoluutvářela a doprovázela v Planetáriu Praha (premiéra 16. října 1984).²⁵ Aleš Opekar v úvodu článku Relaxace pod hvězdnou oblohou napsal o skupině v souvislosti s pořadem *Signum temporis*: „Vymanit se ze zorného úhlu evropského hudebního myšlení není snadné pro naše posluchače, ale ani pro hudebníky. O to více je potom cennější pokus pražského souboru Relaxace k cizokrajným kulturám nepřístupovat otrocky, nýbrž zprostředkovaně, za účelem vzniku nové kvality.“²⁶ Dále v článku zmiňuje, že charakter osobité hudební produkce a koncertní nebo scénické formy uplatnění souboru, jej řadí spíše do oblasti komorní vážné hudby.²⁷ Projekt měl deset repríz a v reakci na něj dostali členové kapely na podzim 1985 nabídku na zaměstnání od Československého státního souboru písní a tanců, který potřeboval na rok zaplnit tabulky po hudebnících povolanych na vojnu. Tím se Babuljak poprvé stal profesionálním hudebníkem, v tomto případě s fixním měsíčním platem (2 500 Kčs).

Koncem roku 1985 se Miloš Valenta odstěhoval z Prahy, takže se mohl akcí zúčastňovat jen příležitostně, na jeho místo nastoupil student muzikologie na Filozofické fakultě UK, houslista Aleš Březina²⁸ (foto č. 7). S novou krví se repertoár Relaxace oživil.

²⁴ POK, Marcel, Pavel PŘÍHODA a Antonín RŮKL. *Signum temporis: O cestě člověka za poznáním vesmíru*. Praha: Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, 1984. Program k pořadu *Signum temporis*.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ OPEKAR, Aleš. *Relaxace pod hvězdnou oblohou*. Mladá fronta. 1985. Výstřižek, zbytek časopisu nedochován, AKB.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ **Aleš Březina** (1965) – hudební skladatel, muzikolog, zakladatel a ředitel Institutu Bohuslava Martinů, jehož dílem se celý život zabývá. K jeho skladatelským dílům patří například opera *Zítřka se bude...* o Miladě Horákové (spolutvůrce Jiří Nekvasil, 2008), za níž získal cenu Alfréda Radoka, *Requiem pro dětský sbor a malý ensemble* (2009), zkomponované ke 40. výročí Sušického dětského sboru, cembalový cyklus *Reperkuse* (2009) nebo hudební pohádka *Opičák a Pitomci* (2020). Březina rovněž složil hudbu k mnoha filmům, např. *Musíme si pomáhat* (Jan Hřebejk, 2000), *Kráska v nesnážích* (Jan Hřebejk, 2006), *Obsluhoval jsem anglického krále* (Jiří Menzel, 2006) nebo *Věra 68* (Olga Sommerová, 2018).

Zatímco Valenta byl expresionistický romantik (jeho party byly libozvučné, melodické, soustředil se na prožitky), Březina dokázal jít až k hudebnímu cynismu (experimentoval, hrál neakordické tóny, nečekané melodické linky), přitom nepřetržitě respektoval láskyplnou polohu relaxační hudby. Kariéra kapely úspěšně pokračovala, dokonce se vydávala na několikadenní turné, především po severní Moravě. Prezentovala se i v mediích, zprvu především v rozhlasu.²⁹ K rozhovorům se členy skupiny rozhlasoví redaktori pouštěli nahrávky z koncertů, studiové dosud neexistovaly.³⁰

V roce 1988 oslovilo Relaxaci vydavatelství Panton s nabídkou na natočení a vydání EP desky a projekt se podařilo realizovat. EP obsahovalo skladby *Tempus perfectum* (Vlastislav Matoušek), *Gamelani jdou* (Karel Babuljak) a *Večerní nářez* (Jiří Mazánek, CD 7). Na sleeve-note EP napsal kritik Jiří Černý o tvorbě Relaxace toto: „Vzájemnou snášenlivostí dospívají čtyři hudebníci k takové podobě skladeb, v níž Babuljakovo tíhnutí k vyhraněnému tvaru chrání Relaxaci před mlžností Mazánkových rozjímání a kdy zase naopak Mazánkova cílená radost z okamžitého prožitku je přirozenou zárukou, že suverénní muzikanství Babuljaka a ostatních skupinu nepodchladí.“³¹ O rok později následovalo, opět v nakladatelství Panton, vydání alba *Hudba sfér* (MC, 1989), společný projekt Relaxace a Capelly Antiqua E Moderna manželů Vojtěcha a Ireny Havlových. Ke konci osmdesátých let bývala Relaxace častým hostem *Dřevěné píšťalky* profesora Žilky (hromadná výuka hry na flétnu pro všechny generace), která obvykle probíhala na pražském Žofíně.

Po Sametové revoluci přijal Aleš Březina práci na Institutu Bohuslava Martinů v Basileji a s Relaxací od té doby vystupoval podobně jako Miloš Valenta pouze příležitostně. V kapele opět zůstali jenom tři hudebníci – zakládající členové Babuljak, Mazánek a Matoušek. V této sestavě natočili v roce 1990 album *Morning Prayer*, které v roce 1992 vydalo Belgické vydavatelství Corrosive Tapes na MC a v roce 2002 Anne Records na CD.

MACEK, Petr. Březina, Aleš. Český hudební slovník osob a institucí [online]. Brno: Ústav hudební vědy, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2014 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z:

https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1002913

Aleš Březina [online]. 2012 [cit. 2022-04-14]. Dostupné z: <http://alesbrezina.cz/>

Březina Aleš. Musicbase [online]. Praha: Hudební informační středisko, c2012-2022 [cit. 2022-04-14].

Dostupné z: <https://www.musicbase.cz/skladatele/1201-brezina-ales/>

²⁹ Doložitelné v záznamu pořadu Větrník Českého rozhlasu z 22. listopadu 1985, AKB.

³⁰ Záznamy koncertů a rádiových i televizních pořadů jsou dochovány v archivech Babuljaka, Matouška a Mazánka.

³¹ ČERNÝ, Jiří. *Relaxace*. Praha: Panton, 1988. deska č. 81 0353-7 311. Sleeve-note.

V roce 1990 se Babuljak odstěhoval z Prahy na Lány, což ovlivnilo i fungování Relaxace. Odloučení tlumilo Babuljakovu hudební činnost. Navíc Matoušek ukončil studia na HAMU a začal budovat vlastní kariéru, také Mazánek se pustil do svých projektů. Všichni členové Relaxaci upozadili, už nevznikaly nové kompozice, při společném hraní se téměř výhradně uchylovali k improvizaci. Po celá devadesátá léta kapela koncertovala. Ukázala se na Portě, každoročně se vracela do Bratislavy, pořádala turné po severní Moravě, vyjela do Salzburgu, Oberbrunnu, podnikla turné po německých a holandských ášramech, začala její dlouhodobá spolupráce s Dobrou čajovnou a následně koncertování po dalších hojně vznikajících českých čajovnách. Pokračovalo i vydávání alb. V roce 1991 Relaxace nahrála v Bratislavě album *Ticho* (MC, 1991) pro vydavatelství A.L.I. records, v Praze album *Dhyána* (CD a MC, 1991, **CD 8**) pro vydavatelství Arta, v roce 1993 album *Kadael* (CD, 1993) pro stejného vydavatele. V roce 1996 pak vyšel *Český koan* (CD a MC) u Sound and silence. V roce 1994 byla Relaxace pozvána k několika koncertům do Ariše (Egypt) na mezinárodní festival In Ney Instruments (foto č. 8).

Po roce 2000 koncertní činnost kapely pozvolna ustávala, akce byly spíše ojedinělé – kostelík sv. Vavřince v Hellichovce, Žižkovské Atrium, skupina také doprovázela dvojici herců Frýdla a Přeučila při recitaci Bhagavadgíty (vyšlo na MC v nakladatelství Angel Records v roce 2001). Zatím poslední album *Indické inspirace* (CD, 2004, **CD 9**) nahrála Relaxace v roce 2004 pro společnost KMa.

V současné době jsou akce Relaxace vzácné. Dva poslední koncerty skupina zahrála v Himalájském centru Potala v Praze, první v listopadu 2019, 40 let od svého vzniku. Tam Relaxace hrála v pěti, na podiu se sešli Babuljak (harmonium, citera, kalimba, zpěv), Jiří Mazánek (kytara, sitar, zpěv), Vlastislav Matoušek (shakuhachi, tibetské mísy, zpěv), Miloš Valenta (altová fidula), Aleš Březina (viola). A druhý, 21. března 2022, odehráli jen tři zakládající členové (foto č. 9).

3.2 Velorex Blues Band

Přestože v roce 1979 založil Babuljak s Mazánkem a Matouškem Relaxaci, stále pomýšlel na „bigbít“. V témže roce se seznámil s kytaristou Jiřím Charyparem (Delirium Tremens, později Mama Bubo, Babalet, Marsyas, Švihadlo, Orly w Blotie Europy, Verkauf Music) a dali dohromady Velorex Blues Band. Na bicí hrál Jan Zinnert, na baskytaru Martin Brožek (ex-Vymhum Quas) a na saxofon František Procházka. Velorex Blues Band řešil především věčný problém rockových kapel – zkušebnu. Babuljak navíc neměl kvalitní elektrofonický nástroj, pouze levně zakoupené podomácku vyrobené elektrické klávesy nevalné úrovně. Když zkušebnu sehnali (v prádelně domu, kde bydlel Babuljakův bratr), pustili se s chutí do práce a nacvičili několik Babuljakových skladeb v jazzrockovém duchu (*Křepelkárna*, *Sedmá disharmonie*, **CD 10**), většinou instrumentálních. Nadějný vývoj kapely ukončil Babuljakův povolávací rozkaz k povinné pětiměsíční vojenské prezenční službě. Na rozdíl od Relaxace ji Velorex Blues Band nepřestál a rozpadl se. Zůstala po něm pouze nahrávka ze zkušebny.³²

Babuljak narukoval k motostřeleckému pluku. V nelehkých podmínkách vojenské diktatury s několika podobně smýšlejícími vojíny uspořádal pacifistické pásmo písní a scének, které předvedli v posádkovém domě. Vojíni byli nadšeni, důstojníci další pokračování vznikajícího satirického souboru rázně zadrželi.

Mezitím Charypar započal spolupráci s kytaristou Karlem Ešpandrem (později Vyamhum Quas Group, Hugo Band) a bubeníkem Petrem Kumandžasem³³. Po návratu z vojenské služby Babuljak krátce pracoval jako řidič u České pošty, od září 1981 studoval obor Geologie na Přírodovědecké fakultě UK a zároveň působil v Relaxaci.

Jeho okouzlení jazzrockem pomalu ustupovalo, sledoval moderní jazz (prvky folkloru, blíže vážné hudbě), především produkci firmy ECM (Edition of Contemporary Music), poslouchal také Dylana i Marleyho, oblíbil si blues. Velorex Blues Band měl blues názvu, zaměřen byl však jazzrockově, teď Babuljak stavěl kapelu bluesovou.

³² Dochována v AKB.

³³ **Petr Kumandžas** byl bubeník The Plastic People of the Universe, později baskytarista a zakládající člen Joly Joker and The Plastic Beatles of the Universe a baskytarista Reggimentu Michala Šepse. S Babuljakem hrál v Bakelitu a Babaletu.

The Plastic People of the Universe [online]. Agentura Wap Doo Wap, c2006-2021 [cit. 2022-03-19].

Dostupné z: <http://plastic-people.cz/>

3.3 Bakelit

V roce 1982 Babuljak inicioval vznik bluesové hudební skupiny Bakelit (foto č. 10) ve složení: Babuljak (klávesy, elektrická kytara), Martin Brožek (elektrická kytara; ex-Velorex Blues Band, později Táhlo), Jaroslav Štolfa (foukací harmonika), Jaroslav Haas (saxofon), Zdeněk Maňák (elektrická kytara; později Táhlo), Sergej Chotaš (bicí; později Táhlo, E.A.P.). Později se připojili Petr Voplakal (zpěv) a Vlastislav Matoušek (klávesy, zpěv). Záhy se kapele podařilo sehnat zkušebnu v nevyužívaném agitačním středisku Národní fronty v Michelské ulici a zároveň i zřizovatele, uliční organizaci SSM. „To byl kámoš, kterej někde schrastil razítko a klíče od sálu.“ Právě v tomto agitačním středisku začal Bakelit v květnu 1982 vystupovat. Repertoár byl původní, většinu skladeb přinášel Babuljak, přispíval i Maňák. Mladé publikum mělo alternativní hudbu, kterou blues v českých podmínkách v té době nabízelo, zájem, a na koncertech tak byl plný sál.³⁴

Babuljak se oženil a v září se mu narodil syn. Ukončil studium a díky zaměstnání v pozici nočního hlídače se bez problémů stíhal věnovat rodině i hudbě.

Skladby Bakelitu se pozvolna začaly z bluesových schémat vymaňovat. Babuljak se nechtěl omezovat sofistikovanou formou, harmonickým stereotypem, kde odchylky nebyly žádoucí, inicioval v kapele experiment, např. použití delay efektu, hra na kytaru smyčcem, prvky reggae (*I like reggae*, CD 11, 12). Díky svému koncertování s Relaxací se zúčastňoval festivalů, přehlídek amatérských i profesionálních souborů různých žánrů, získával inspiraci i přehled o scéně. Měl mnoho přátel, od kterých si půjčoval zajímavé gramofonové desky, pronikal do dalších dimenzí hudby, seznamoval se se stále novými hudebníky, s odborníky, s lidmi z branže. Snažil se zdokonalovat ve hře na klavír, najal si učitelku.

Zatímco Babuljakův hudební styl i názor se formoval, Bakelit se rozpadal. Na začátku roku 1983 nahradil u bicích Chotaše Zdeněk Duroň a Bakelit odehrál v klubu vysokoškolských kolejí ČVUT v Podolí svůj poslední koncert dříve, než se stačil výrazněji prosadit. Chotaš, Brožek, a především Maňák chtěli u blues zůstat, a tak založili kapelu Táhlo. Babuljak už měl v hlavě jinou hudbu, na magnetofonu několik demo nahrávek a spolu s Matouškem, Charyparem a Duroněm vytvořil **Mama Bubo**.

³⁴ CHADIMA, Mikoláš. *Alternativa I: od rekvilifikací k "nové" vlně se starým obsahem: (svědectví o českém rocku sedmdesátých let)*. Praha: Galén, [2015]. Olivovníky. s. 355.

3.4 Mama Bubo

Se všemi zakládajícími členy kapely Mama Bubo³⁵, Zdeňkem Duroněm (bicí), Jiřím Charyparem (elektrická kytara) i Vlastislavem Matouškem (baskytara) se Babuljak (klávesy) velmi dobře znal lidsky i hudebně, nebylo proto nutné se sehrávat ani hledat společný cíl. Členové nové skupiny respektovali jeden druhého a projektu se oddali. Všichni rádi experimentovali, uměli improvizovat, orientovali se v teorii i praxi hudby. Babuljak dodával většinu repertoáru, přispěli i Matoušek a Vladimír Kaláb, na finální podobě skladeb se podíleli všichni muzikanti.

Duroň sehnal zkušebnu v agitačním středisku Národní fronty v Kbelích. Ochotného zřizovatele zdědili po Bakelitu, a proto mohla kapela začít bez potíží koncertovat. Premiérové vystoupení Mama Bubo proběhlo 18. května 1983 v A-klubu v Podolí, na stejném místě, kde tři měsíce před tím zažil derniéru Bakelit (foto č. 11, 12). Koncert měl u diváků úspěch a už o 10 dnů později vystoupila kapela na celostátní přehlídce Beat salon ve velkém sále Dopravních podniků v Praze, kde byla vystavena odborné kritice (Přemysl Faulkner, Jaromír Tůma aj). „Vypadla ze soutěže v prvním kole i se svým vizuálním a hudebním obrazoborectvím, zatímco Matouška porotci pasovali na nejlepšího baskytaristu soutěže.“³⁶

„Máma Bubo není hudební baňatost, žádná bezpečnost učebnicové harmonie, ale profesionálně náročné, amatérsky zanícené, bezohledné antipopularizační a mravně bezztrátově autorské a hráčské sebevyjádření jedné z nejoriginálnějších pražských skupin.“³⁷ V uskupení Mama Bubo byla heslem jednoduchost – jasná sdělení hudební i textová. Krátké úderné písně, syrovost, punkovost, figury, přímočaré vokální linky. K tomu všemu velká dávka experimentu – zdánlivě triviální píseň se na koncertě mohla stát klidně desetiminutovou improvizací. „Charakteristika Mámy Bubo? Od rocku k reggae, od reggae k nové vlně, i k minimalismu a otevřenými vraty pro cokoli, s bezpečnostní pojistkou obrovského, zatím neoceněného autorského talentu Babuljakova.“³⁸ Jedním z ikonických hitů kapely se stala skladba *Máme rádi* (Karel Babuljak), jejíž podoba se v průběhu vývoje kapely postupně proměňovala (**CD 13, 14, 15**).

³⁵ Původní název kapely byl Máma Bubo, postupem času se změnil na Mama Bubo.

³⁶ ČERNÝ, Jiří. *Jiří Černý ...na bílém: hudební publicistika*. Praha: Galén, [2014]-[2018]. Olivovníky. s. 247.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž.

Mezi inspiracemi lze zmínit například německé Bauhaus, kapelu Residents, The Police, později Laurie Anderson nebo Philipa Glasse. Všichni kromě bubeníka také zpívali. Babuljak hrál na půjčený nástroj, ale se zvyšující se četností akcí cítil nutnost sehnat si vlastní syntetizér. Přes známé pod zástěrkou darovací listiny sehnal z Itálie vyhovující syntetizér Roland SHO9, který se k němu dostával měsíce a stál 10 000 korun.

Kapela hrála na koncertech po celých Čechách (Rokoska, Junior klub Na Chmelnici, Gong, Bratislava, Pardubice). Díky kontroverzní tvorbě pro ni byly oficiální akce dosažitelné hůře než pro Relaxaci, přesto se občas kapela na nějakém festivalu ukázala (Vsisko u Olomouce, Kulturní dům Bohnice), tlak veřejnosti bažící po tvůrčí svobodě ovlivňoval hudební svět víc a více. Když bylo před takovou příležitostí nutné dodat texty písní ke schválení, vybrali ty méně kontroverzní (ad a) a provokativnější texty (ad b) tak unikly pozornosti kontrolorů.

a) Reggae je Bubo (text Karel Babuljak)

Budeme tančit reggae do rána,
budeme zpívat reggae do rána
Reggae je láska reggae je s náma
Budeme tančit reggae do rána

Všechno je v pohodě, když je tu reggae s náma
Není to složitý, když je tu reggae s náma.

REGGAE – díky pane Bože
Reggae – díky to je moje.

b) Máme rádi (text Karel Babuljak):

Máme rádi, když nám řeknou
co můžeme, co můžeme,
máme rádi, když nám řeknou
co se nemá, co se nemá
máme rádi, když poradí
kde děláme chyby
máme rádi, když nám řeknou
co se lidu líbí.

Na hudebních přehlídkách jako například Opatov nebo Břevnovské hudební léto, kterých se zúčastnilo velké množství různorodých kapel, se nekonformní uskupení jako Mama Bubo mohlo v programu „ztratit“ nebo i vystoupit díky schváleným dokumentům jiné skupiny.³⁹

Mama Bubo je ukázkovým příkladem kapely, která nepatřila do žádné zavedené struktury, její myšlenkové i hudební přesvědčení bylo na míle daleko od hudby hlavního proudu, ale nepřijaly ji mezi sebe ani Underground nebo alternativní komunita. Muzikanti neměli velké ambice, nezabývali se zařazením do systému, chtěli hrát a tvořit. „Vznikla sice kapela s jasnou tváří, nikam však nezapadající, s čímkoli těžko spojitelná, a tedy i při své otevřenosti – osamocená.“⁴⁰

Tato skutečnost ovšem nemusela být pro kapelu omezující, naopak jí v mnoha směrech dávala volnou ruku, přibližovala ji k veřejnosti. „Amatérské rockové skupiny se pohybují v přízemí. Nevzhlížejí se v undergroundovém suterénu, ani netouží za každou cenu šplhat vzhůru. Jsou tam, kde pulsuje běžný život. Amatérská scéna proto může být tvůrčí dílnou, prostorem pro hledání, nacházení i ztráty, dějištěm neustálých změn a přeměn.“⁴¹

Na podzim roku 1983 vydala Mama Bubo první album *Volume one* (MC), „dobou vzniku novovlnné, hudebním pojetí mnohostrannější, jakoby vzrostlé z nejlepších výhonků 70. let a obrazoborectví Talking Heads, obrněné proti nebezpečí undergroundové monotónnosti.“⁴² Publikovat mimo oficiální nakladatelství znamenalo porušit zákon a Mama Bubo rozhodně ve středu zájmů takových vydavatelů nebyla. Proto svoje desky šířila v „šedé zóně“, kopií nebylo mnoho, prodávány byly za režijní cenu 80 Kčs (prázdná kazeta stála 60 Kčs) převážně známým a přátelům, na každé kazetě byl nápis „only for private“ (nebo „jen pro soukromou potřebu“). Nahrávací studio bylo vytvořené v domácím prostředí (foto č. 13), zvukaře zastal kamarád, aparaturu půjčil Robin Hájek (zvukař The Plastic People of the Universe, příležitostně i Relaxace), skladby se natáčely bez stříhu. Se vznikem alba *Volume one* se zároveň zrodilo

³⁹ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 117.

Jupiter 08 Bulletin: Archeology of Slavic Electronic Sound Issue No 03 is here together with: MÁMA BUBO. Praha: Endless Illusion Records, 2017. Published with the re-release of the EP Planeta Haj. s. 34–35.

⁴⁰ Tamtéž.. s. 15.

⁴¹ VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách - příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 127

⁴² ČERNÝ, Jiří. *Máma Bubo – Na Máchově jezeře*. Praha: Bubosound, 1984. Sleeve-note.

Babuljakovo domácí alternativní nakladatelství Bubosound⁴³. Podobně podomácku vznikaly v té době i první demokazety Precedensu nebo Hajdovského s Gärtnerem (rapový Jižák).⁴⁴ „Šíření demokazet znamenalo také jedinou dostupnou informaci pro posluchače žijící mimo centra.“⁴⁵

V roce 1984 vyšla v Itálii deska alternativní české hudby *Czech! Till Now You Were Alone*, na níž byla vedle Marno Union, Jasně Páky, Zikkuratu aj také skladba *20. století* od Mama Bubo (z alba *Volume one*).⁴⁶ V reakci na vydání této pro režim nežádoucí desky přijeli za Babuljakem udělat rozhovor novináři z Francie, v tom momentu na alternativního muzikanta zamířil hledáček Státní bezpečnosti. Během následujícího roku a půl byl Babuljak podroben asi šesti výslechům, nejintenzivnější z nich proběhl při cestě Mama Bubo na Hrádeček (podzim 1984), kde probíhala oslava narozenin Václava Havla. Státní bezpečnost kapelu zadržela a odvezla ji do Trutnova k výslechu, čímž mimo jiné znemožnila uskutečnit naplánovanou hudební produkci.

Kapela vytvářela stále novou hudbu a již na podzim roku 1984 nahrála, opět podomácku, materiál na dvě alba – *Na Máchově jezeře* (vyšlo 1984, MC, název inspirovaný textem Aleše Drvoty⁴⁷ *Na Máchově jezeře*) a *Divný věci* (vyšlo 1985, MC). Tvorba se nesla v podobném duchu jako dosud, „Máma Bubo ani zde neuhýbá z cesty profesionálně náročného, amatérsky zaníceného, bezohledně antipopularizačního a zároveň mravně neztrátového autorského a hráčského sebevyjádření.“⁴⁸ Přesto bylo album pestřejší, přineslo prvky swingu (*Staphylokokové*, **CD 17**), klasického reggae (*Baňatost*, *Reggae je Bubo*; v té době už Babuljak s Charyparem pronikli do reggae hlouběji díky kapele Babalet, **CD 16**), folkloru (*Na venkově*) i minimalismu (*Na hnoji*,

⁴³ **Bubosound** je hudební vydavatelství, které Babuljak vytvořil pro samizdatová vydání prvních alb Mama Bubo. Po roce 1989 jej obnovil k zastřešení vlastních projektů a projektů svých přátel (např. skupina Kokochod). Archiv Bubosoundu čítá na 80 alb (Relaxace, Kokochod, Máma Bubo, Chichimeku, Babuljak a Slon, Babuljak a Vávra, The Bubols, Sajkedelik Šraml band, Snoo aj), představuje jádro Babuljakovy tvorby.

⁴⁴ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 120.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ RIEDEL, Jaroslav. *Czech! Till Now You Were Alone* (1985). *Magazín Uni* [online]. Praha: Unijazz, sdružení pro podporu kulturních aktivit, c2022, 2017 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.magazinuni.cz/hudba/czech-till-now-you-were-alone-1985/>

⁴⁷ **Aleš Drvota** (1954 – 1987) byl údajně první český rastaman, věrozvěst jamajského reggae. Od mládí byl fanoušek hudby a muzikant amatér, pracoval jako kuchař-číšník i jako dělník. Od roku 1967 prošel několika kapelami různých žánrů (viz s. 29), až nakonec prorazil s Babaletem (viz 3.5). Zemřel za nevyjasněných okolností v Maďarsku roku 1987.

GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jednatřicet portrétů československých rockerů*. Brno: Nakladatelství JOTA, 2019 s. 42–49.

CHADIMA, Mikoláš. *Alternativa I: od rekvalifikačí k "nové" vlně se starým obsahem: (svědectví o českém rocku sedmdesátých let)*. Praha: Galén, [2015]. Olivovníky. s. 437.

⁴⁸ ČERNÝ, Jiří. *Máma Bubo – Na Máchově jezeře*. Praha: Bubosound, 1984. Sleeve-note.

Romantická spirála).⁴⁹ Ve zpěvu Babuljak s Matouškem často využívali falzet, „v několika písničkách pořadu *Divný věci* dokonce přecházeli do několikataktového falzetového kvílení.“⁵⁰

Při nahrávání alb Babuljak pochopil, že právě zvukový záznam je pro něj daleko přirozenější než záznam notový. Ne, že by se v dalším tvůrčím životě bez not obešel (aranžoval například party pro dechovou sekci v Babaletu a kapele Snoo, viz 3.5, 3.11), ale v nahrávání spatřoval větší potenciál a postupně své nahrávky zdokonaloval technicky i umělecky.

Mezi scény, na kterých Mama Bubo zdomácněla (např. Brno – Tuřany, foto č. 14), se během roku 1984 přidal Junior klub Na Chmelnici, kde hrávala i dvojkonzerty, tedy jedno odpolední a jedno večerní vystoupení během téhož dne. Zdeněk Duroň v říjnu roku 1984 odešel na vojnu, kapela tak byla nucena hledat bubeníka na roční záskok, nějakou dobu spolupracovala s heavy metalovým bubeníkem Mojmírem Krochmalným, který se ovšem po čase musel vrátit do rodného Havířova. Pak už se zbylým členům nechtělo začleňovat do svojí činnosti dalšího nováčka, takže hráli nějakou dobu ve třech. Přesto měli mnoho elánu, nápadů a inspirací, jež vyústily předvedením projektu (jaro 1985) a následně alba (srpen 1985, MC, Bubosound) *Planeta Haj* (hudba i texty Babuljak), který se výrazně lišil od veškeré dosavadní tvorby kapely (foto č. 15). Projekt byl koncepční, důležitou roli hrály texty i pódiová prezentace. *Planeta Haj* byla ztvárněním setkání dvou tvorů z navzájem vzdálených planet, kteří se snaží spolu dorozumět, ale jejich odlišnost tuto snahu zhatí. Co se hudební stránky týče, chybějícího živého bubeníka nahradil automatický – drum machine, který hrál ostinátní monotónní rytmus ve smyčce. Bicí tým pádem ztratily svou dřívější rozmanitost včetně změn v dynamice a tempu. Basovou linku hrál Matoušek v naprosté většině písní ne na basovou kytaru ale na mono (nemohl hrát více tónů) syntetizér Moog Prodigy. To mu umožňovalo více vstupovat do hudebního děje, hrát zásadnější roli ve vývoji skladby, ačkoliv rytmicky se zpravidla držel v ostinátech. K tomu měl ještě dětský syntetizér Casio, na který hrál jednoduchý akordický doprovod. Role Charyparovy elektrické kytary byla naopak upozaděna, její zvuk byl upravený kytarovým procesorem Yamaha GP8. Babuljak zůstal beze změn u syntetizéru. Celkový zvuk kapely se posunul do sféry elektroniky, kterou oživovala trumpeta (Jan Máša) a perkuse. Skladby měly velmi různorodou délku (nejkratší *Baňatost* 0:31, nejdelší

⁴⁹ VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přizemí: (nová vlna v Čechách – příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 129.

⁵⁰ Tamtéž.

Za zdi 12:48, **CD 18**), místo kontrastních zlomů se jednotlivé motivy prolínaly, nad ostinátní rytmikou se klenuly ne zcela obvyklé harmonie (*Nemám tvář*: C Dur – Es Dur, *Za zdi*: e moll – C Dur – B Dur, *Co to má být*: C Dur – Fis Dur – h moll – D Dur) protkané jednoduchými melodickými linkami (*Leben und Verzeihung*, *Smiš mnohem dál*). Důležitým prvkem byla zvukomalba (*Leben und Verzeihung*, *Haj La Haj To Haj*) a přes svou zdánlivou monotónnost (ostinátní rytmika, prolínání motivů) byla deska pestrá, zazněla balada bez bicího podkladu (*Leben und Verzeihung*), elektrifikované reggae (*Baňatost*) i rock'n'roll (*V Čechách najdeš přítele*, **CD 19**), i když trochu zvláštní díky používání efektů kytarových (phaser) a prostorových (delay).

Většina publika *Planetu Haj* nepřijala vřele (oproti dřívějším koncertům přicházel po odehrání vlažný potlesk, posluchači chodili za členy kapely a žádali odehrání starších skladeb). Oproti tomu odborná kritika projekt zaregistrovala a ocenila, Petr Dorůžka ji navrhl na prestižní cenu Mladého světa Bílá vrána. Odborníci (Imiafan, Petr Korál, Vojtěch Lindaur,⁵¹ Aleš Opekar) dodnes považují *Planetu Haj* za vrchol Babuljakovy tvorby – např. Imiafan: „Ten album je perfektný od začiatku až do konca,“⁵² Petr Korál: „*Planeta Haj* se ukázala jako nadčasová záležitost, která funguje i s odstupem tolika let od svého vzniku, ba z jistého pohledu výrazně předběhla svou dobu.“⁵³

Po asi deseti reprízách měla *Planeta Haj* derniéru 3. listopadu 1985 Na Chmelnici. V tom momentu se kapela ocitla na křižovatce. Matoušek se rozhodl věnovat se naplno vlastnímu studiu a kariéře a z Mama Bubo odešel. Kvůli trvajícím pozornosti Státní bezpečnosti a mnohým výsledkům přišla Mama Bubo o zřizovatele, její činnost byla označena za protirežimní a bez oficiálního prohlášení byla de facto zakázána. Díky posluchačské neatraktivitě *Planety Haj* kapela přišla o část fanoušků, navíc se po několika produktivních letech dostavilo i tvůrčí vyčerpání. *Babalet* i *Relaxace* rostly, *Mama Bubo* byla upozaděna. Kapela téměř nekonzertovala, přesto s novým hráčem na klávesy, Přemyslem Urbanem (*Babalet*, později *Hypnotix*, kapela *Snoo*), a bubeníkem Zdeňkem Duroněm, který se vrátil u vojny, experimentovala s minimalismem. Tak vznikl trefně nazvaný projekt *Vakuum* (1986, **CD 20**), který nebyl nikdy vydán, ani nebyl příliš nápaditý nebo kvalitní.⁵⁴ Během roku 1987 začala *Mama Bubo* opět aktivně fungovat,

⁵¹ *Jupiter 08 Bulletin: Archeology of Slavic Electronic Sound Issue No 03 is here together with: MÁMA BUBO*. Praha: Endless Illusion Records, 2017. Published with the re-release of the EP *Planeta Haj*.

s. 34–35.

⁵² Tamtéž.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Dochován v AKB.

vznikla nová sestava – na baskytaru Stanislav Švadlena (díky vyčerpání odešel z Babaletu, viz s. 33, ale v méně časově náročné Mama Bubo fungovat mohl), na bicí Zdeněk Duroň, na klávesy Přemysl Urban a Karel Babuljak, na kytaru Jiří Charypar. Nedlouho po ustálení tohoto složení ještě proběhla výměna na postu bubeníka, Duroň odešel do Babaletu a místo něj usedl za bicí Sabri Hilli (Rakousko-Uhersko, později První republika, kapela Snoo, Snookers). Nejnáročnějším úkolem bylo sehnat vhodného zpěváka a frontmana, jímž se nakonec stal Michal Braxatoris⁵⁵, se kterým si členové kapely padli do oka hudebně i lidsky (foto č. 16, 17). Byl akční a vnesl nový život do kapely, která se poslední dva roky v podstatě nehnila z místa. Sehnal zřizovatele, přihlásil členy kapely ke kvalifikačním zkouškám na lidové hudebníky a neváhal ani s pořádáním koncertů. Byl velmi schopným a produktivním organizátorem, uspořádal koncert na střeše obchodního domu Kotva, velkolepou akci na podporu Arménie po zemětřesení z prosince 1988 (několikahodinový koncert mnoha hudebníků a skupin ve sportovní hale, první svého druhu v ČR) a mnohé další happeningy. Tvorba Mama Bubo se opět zcela proměnila, hráli dobrou moderní hudbu, rock inspirovaný novým romantismem (kapelami jako U2, Simple minds, Talk Talk, Roxy Music), který oslovoval širší publikum než všechny předchozí projekty kapely (**CD 21**). Na podzim roku 1988 dostala Mama Bubo od Pantonu nabídku na natočení LP, nakonec vzniklo dvojité EP – *Aby se nám milovali* (1989). Ve sleeve-notu Vojtěch Lindaur zdůraznil roli vyklenutých melodií, bohatých aranžmá, textů naplněných touhou po harmonii, smíření a vnitřním klidu.⁵⁶ Zároveň kapela dále vytvářela demonahrávky v domácím prostředí.⁵⁷

Poslední koncert Mama Bubo před přerušением činnosti na dlouhou dobu proběhl 8. července 1989 na koupališti v Bratislavě, několik dní poté Stanislav Švadlena na poslední chvíli neočekávaně emigroval do Německé spolkové republiky. Tím definitivně skončila tvůrčí činnost kapely k dnešnímu dni, koncertní činnost byla od té doby pouze příležitostná. Po sametové revoluci v Československu a následně v Česku vyšlo v reedicích mnoho nahrávek ze socialistického režimu (např. Panton: *Hudba Praha*, 1991)⁵⁸. V roce 1992 vyšlo ve vydavatelství Primus CD *Baňatost*, které obsahovalo výběr

⁵⁵ **Michal Braxatoris** (1964) vystupoval nejdříve sólově jako folkový zpěvák. Později účinkoval v Mama Bubo a vlastních folkových kapelách BaF (např. album *Tak to doBaFej*, 1995) a Bafalo (např. album *Žena, ďábel*, 1997). Po rozpadu Bafala v roce 2001 opět vystupoval sólově.

Michal Braxatoris [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <http://www.braxatoris.eu/>

⁵⁶ LINDAUR, Vojtěch. Mama Bubo – Aby se nám milovali: Sleeve-note. Praha: Panton 1989.

⁵⁷ Dochovány v AKB.

⁵⁸ Hudba Praha - Hudba Praha. *Discogs* [online]. c2022 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.discogs.com/release/5395614-Hudba-Praha-Hudba-Praha>

ze tří prvních alb (*Volume 1, Divný věci, Na Máchově jezeře*). U příležitosti křtu CD Mama Bubo uspořádala turné o deseti koncertech (ve složení Babuljak, Matoušek, Charypar, Hilli), křest v Junior klubu Na Chmelnici byl nahráván Českou televizí. V roce 2000 brněnské nakladatelství Anne records vydalo na CD v reedici *Planetu Haj*. U této příležitosti Mama Bubo odehrála 3 koncerty (palác Akropolis, Brno – Na Staré pekárně, Litoměřický kořen) a vytvořila živou nahrávku, která následně v roce 2006 vyšla v nakladatelství Bubosound (foto č. 18, **CD 22**).

V roce 2010 blízcí přátelé Václava Havla oslovili Mama Bubo, aby zahrála na jeho narozeninách (u Trutnova). Tam (ve složení Babuljak, Matoušek, Charypar, Duroň) dostali několik nabídek k dalším koncertům. „Tak jsme si řekli, že si spolu na stará kolena sem tam zahrajeme svůj vlastní revival.“ Během následujících let vystoupili například na festivalech Trutnoff open air, Eurotrialog, 30 let Nové vlny se starým obsahem, Rock Alternative, Shakuhachi festival, na několika vernisážích (foto č. 19) a v klubech Avoid, Slavník, Akropolis (foto č. 20). V roce 2013 vydali album *Co se nevešlo* (Bubosound, CD), se skladbami, které se nedostaly na CD *Baňatost*. V roce 2015 odešel Duroň a kapela zkoušela několik bubeníků – Ludvíka Kandla (Plastic People of the Universe, Hudba Praha), Ondřeje Moravce (Babalet), nakonec se uchytil Pavel Špaček (Sajkedelik Šraml Band; foto č. 21).

Poslední koncert Mama Bubo k dnešnímu dni se konal v roce 2019 v klubu Kaštan v Praze. Poté kapela opět přerušila činnost.

3.5 Babalet

Nedlouho po založení Mama Bubo, na jaře 1984, Babuljaka oslovil „charismatický apoštol“ českého reggae, Aleš „Ali Baba“ Drvota, za účelem vytvoření reggae kapely. Drvota za Babuljakem přišel už o dva roky dříve s přáním, aby mu pomohl s realizací demo alba *Ali Baba znovu na oběžné dráze*. Byli si navzájem sympatičtí, měli mnoho společného, podobné názory, vkus i zájmy. Přestože byl Babuljak zaneprázdněn v Relaxaci i Mama Bubo, s radostí přijal post hráče na klávesy v právě vznikajícím Babaletu.

Drvota rozhodně nebyl muzikant začátečník, na hudební scéně se už několik let pohyboval. Působil v kapelách Extempore (Jaroslav J. Neduha), Amalgám (Vlastimil Marek) nebo Omnibus (Jaroslav Zajpt). Zprvu se prezentoval jako bubeník a perkusista, nehrál však příliš dobře, navíc chtěl dosáhnout vyšších cílů. Přál si mít svoji vlastní reggae

kapelu, stát se hvězdou.⁵⁹ Shodou příznivých okolností se mu podařilo vycestovat do Velké Británie, kde navštívil koncert Boba Marleyho, jímž byl uchvácen. V Čechách se ale o ve světě již prosazeném hudebním stylu jamajských rastamanů téměř nevědělo, nebyly nahrávky, natož muzikanti, kteří by reggae ovládali. Drvota se tedy obrátil na veskrze rockové hudebníky a první podoba Babaletu na jaře 1984 vypadala takto: Aleš Drvota: zpěv, Babuljak: klávesy, Jiří Charypar: kytara, Jan Šimek (Expo 58): baskytara, Ivan „Pavián“ Pavlů (později Švehlík, Marno union, Omnibus, Fimfárum): bicí, Jiří Šíma (Classic Rock'n'roll Band, později Yo Yo Band): saxofon, Santa Monica: tanec.⁶⁰

Repertoár nacvičený během jedné zkoušky byl postaven na Drvotových nápadech, jednoduchých modelech a improvizaci.⁶¹ Drvotovy nadčasové texty se obracely k životu člověka, jeho svědomí (Cizinec – ad a, Poslední tanec, Svědomí), ale uměl také odlehčit (robot Emil – ad b, Na Máchově jezeře) často prvoplánový text prokládal jednoduchými anglickými slovy a rastamanskými slogany (Kingston ad c).

a) Cizinec (text Aleš Drvota)

Sám jak panák tam teď stojí
okolí se hrozně bojí
nerozumí, proč tak zůstal sám.
Nechápe je nechápou ho
stojí v davu sám a dlouho
proč byl tenhle osud jemu dán?
Bodají ho pohledem svým
cizincem je, neví co s tím
bratry svými životem je hnán

⁵⁹ GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jednatřicet portrétů československých rockerů*. Brno: Nakladatelství JOTA, 2019. s. 42–49.

CHADIMA, Mikoláš. *Alternativa I: od rekvalifikací k "nové" vlně se starým obsahem: (svědectví o českém rocku sedmdesátých let)*. Praha: Galén, [2015]. Olivovníky. s. 437.

⁶⁰ GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jednatřicet portrétů československých rockerů*. V Brně: Jota, 2019. s. 47.

VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách - příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 71

⁶¹ VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách - příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 71

b) Robot Emil (text Aleš Drvota) - ukázka
robot Emil měl rád šroubky, matičky
to znaly v šedesátech letech všechny dětičky
ó – robot Emil je moula...

c) Kingston (text Aleš Drvota) - ukázka
Kingston žhavé slunce nad hlavou
Kingston každej rasta si mele jen tu svou
Ali Baba jim zazpívá že gamelani jdou
Kingston křídla ČSA mě tam nedonesou

Kingston karibské centrum reggae show
Kingston tam chtěl bych jednou dolétnout
Kingston křídla ČSA mě tam nedonesou
Kingston a přitom leží jen kousek pod Kubou

Kingston je místo je to ráj ráj ó ráj...
Reggae is music all right...

Premiéra *Babaletu* proběhla 10. června 1984 na festivalu v tehdy velmi aktivním alternativním kulturním středisku Praha-Opatov (hrály zde kapely mimo střední proud jako například Dybbuk nebo MCH Band), které vedl později známý publicista Vojtěch Lindaur (své místo musel opustit o rok později, když bez povolení úřadů na Opatově uspořádal přinesla koncert americké undergroundové modly Nico)⁶². Vystoupení přineslo hudbu na pomezí rocku a reggae, publikum bylo nadšeno.⁶³ Sál bez židlí, ikonický Drvotův zpěv (například nazální výslovností), tklivý, přitom přísně rytmický Šímův saxofon, tvrdé figury a reggae kontry Babuljakových kláves, Charyparovy rify či kvílivá sóla na elektrickou kytaru, razantní a precizní bubny Ivana Pavlů, Šimkova uvolněná basa (byla melodická, nehrála vždy na první dobu, občas vynechávala, basová linka obsahovala i improvizaci, mírně se zpožďovala za bubnem).

⁶² LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 135.

⁶³ VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách – příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 72.

Hudebníci si nástroje i střídali a nedílnou součástí všech koncertů byla spontánní show dominovaná Drvotou (foto č. 22, 23, 24, 25). Inspirován z videozáznamů koncertů interpretů jako U2 nebo Bob Marley tahal na podium dívku k tanci, pobíhal po něm se zapálenou pochodní, nezdráhal se ani chrstnout do rozdivočelých diváků kýbl vody.⁶⁴ „Nad živou krajtou, mačetami, maskami a vlajkami si sice tvrdý rocker odplivl, ale příklonem k propracované pódiové show Drvota lehce předběhl svou dobu.“⁶⁵

Drvota se rovněž projevil jako schopný manažer a Babalet ihned začal koncertovat. V létě už objížděl festivaly a na podzim se představil v dalších pražských i mimopražských klubech (**CD 23**). Před koncem roku 1984 proběhla zásadní obměna složení kapely. Zůstali akorát Drvota, Babuljak a Charypar, nově přišli na bicí Petr Kumandžas, na saxofon Karel Malík (později Echt!, Hudba Praha), na baskytaru Stanislav Švadlena. V následujícím roce se ke kapele přidal trumpetista námořník Jan Máša, jehož záhy vystřídal Josef Hřeben a toho později nahradil Tomáš Svoboda, který do Babaletu přišel z cirkusu Humberto. Hudba byla nyní hlavně díky jemnější a hravější hře na bicí odlehčenější a melodičtější, více vybízela k tanci a byla podobnější rytmu reggae.⁶⁶

Babuljak s Drvotou v té době vytvořili skladatelský tandem – Babuljak dodával hudbu, Drvota texty (*Kingston, Divný Babylon, Zelená, Poselství od krále, Cesty*). Jejich skladby tvořily základ nového repertoáru.⁶⁷ Skladatelsky přispěl i Petr Kumandžas (*Expedice jinam*), s texty vypomohl Karel Malík (*Pobřeží, Karavana*).

Již v roce 1985 byl o Babalet ze strany fanoušků i organizátorů hudebních akcí zájem, kapela se stávala populární, koncertovala především v pražských progresivních klubech jako Rokoska, Futurum nebo Junior klub Na Chmelnici, v Národním domě na Žižkově, pravidelně hrávala na tanečních party s Classic Rock'n'Roll Bandem, vyjížděla mimo hlavní město (Ostrov nad Ohří, Chvaletice, Hradec Králové), účinkovala i ve velkých sálech – sjezdový i společenský sál Paláce kultury, DKK, Dopravní podniky, Žofín, hala Na Brumlovce, Lucerna...

Na podzim 1985 se Babalet zúčastnil prestižní soutěžní přehlídky amatérských kapel Rocková Vysočina v Havlíčkově Brodě a zvítězil.⁶⁸ Úspěch skupině otevřel cestu do

⁶⁴ GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jednatřicet portrétů československých rockerů*. V Brně: Jota, 2019 s. 47-48.

⁶⁵ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 124.

⁶⁶ VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách – příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 73.

⁶⁷ GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jednatřicet portrétů československých rockerů*. V Brně: Jota, 2019 s. 48.

⁶⁸ LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. s. 124.

rozhlasu, do nahrávacího studia i k profesionální smlouvě. O Babaletu se začalo mluvit i psát (Mladý svět, Mladá Fronta), na české alternativní hudební scéně se objevila reggae kapela. „Samotný Babalet je příkladem toho, že rock se konfrontací s dalšími hudebními směry a styly stále vyvíjí a obohacuje.“⁶⁹ V roce 1986 kapela podepsala smlouvu na zastupování se Středočeským krajským kulturním střediskem, čímž se stala profesionálním uskupením. Agentura se starala o koncerty, techniku, dopravu. Babalet získal uznání odborníků (např. Jaromír Tůma a Ivan Rössler,⁷⁰ Vojtěch Lindaur,⁷¹ Petr Dvořák⁷²) i přízeň široké posluchačské obce. „S odstupem času lze říci, že Babalet byla jednou z nejoblíbenějších skupin druhé poloviny osmdesátých let u nás.“⁷³ Koncertoval ve velkých sálech a halách, jezdil na až čtrnáctidenní turné po Československu.

Na základě vítězství na festivalu Rocková Vysočina vyšla Babaletu v listopadu 1985 jedna skladba, *Posvátná země Nola*, na kompilační gramofonové desce *Rockový Maraton 2* (Panton, 1986, kapely Nahlas, Futurum, Yo Yo Band, Moped aj). V témže roce nahrál Babalet pro Panton singl *Zelená a Rastarock* (první český pokus o dub, zazpíval zde i Etiopan Asrath Limenih, který jinak s Babaletem vystupoval jako tanečník v letech 1985–1987)⁷⁴ a zároveň začal připravovat LP desku (foto č. 26, **CD 24 a 25**). Švadlena zrychlující tempo kapely kvůli svým lékařským povinnostem nestíhal, proto ho během roku 1986 na postu baskytaristy nahradil Michal Ditrich (ex–Abraxas, později Hypnotix).

Úspěšnou kariéru první české reggae kapely Babalet přerušila nečekaná tragédie. V prosinci 1987 frontman kapely, Aleš Drvota, podlehl zraněním, která utrpěl při nevyjasněné autonehodě v Maďarsku. Zemřel 23. prosince 1987 v nemocnici v Budapešti, bylo mu 33 let. „Přesné okolnosti jeho havárie nebyly bohužel nikdy řádně vyšetřeny a ani nebylo zjištěno, kdo seděl za volantem vozu a kdo nehodu způsobil.“⁷⁵

„Aleš se měl vrátit z Budapešti z koncertu Petra Gabriela v den, kdy jsme měli hrát v Domě kovoprůmyslu. Ale nevrátil se. Byla to pro nás těžká rána, Aleš byl náš přítel a zároveň živitel. To on byl tváří i duší Babaletu.“

⁶⁹ DVOŘÁK, Petr. *Profily Rockfestu*. Praha, 1987. Ústav pro kulturně výchovnou činnost. s. 28.

⁷⁰ Doložitelné v záznamech pořadů Mikroforum (13. 12.) a Větrník (20. 12.) Českého rozhlasu z roku 1985, AKB.

⁷¹ VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách – příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton). s. 69-73.

⁷² *Profily Rockfestu*. Praha, 1987. Ústav pro kulturně výchovnou činnost.

⁷³ GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jednatřicet portrétů československých rockerů*. V Brně: Jota, 2019. s. 48.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Tamtéž.

Babalet ze dne na den přestal existovat, koncerty, plány a nabídky na vydání alb byly zrušeny. Petr Kumandžas z kapely odešel a založil skupinu Jolly Joker and the Plastic Beatles of the Universe, odešel i Karel Malík a založil Echt!. Ostatní se rozhodli kapelu doplnit, najít frontmana a pokračovat dál. „Byli jsme kapela – já, Charypáč i Ditrich jsme bydleli v Nuslích a do garáže jsme to měli, co by kamenem dohodil. Dohromady nám to fungovalo, Babalet byl tou dobou pojem. Měli jsme sice Hypnotix, jenže ten byl ještě v plenkách, spíš jamovací parta, navíc taky bez leadra. Nevím, jestli jsem udělal správně, ale rozhodl jsem se pro Babalet. Ale hned v lednu 1988 jsem musel k lopatě. Manželka končila studia na medicíně, synkovi Ondrovi bylo 5 a dcerce Terezce 2. Stejně jako Babalet, ani Mama Bubo ani čerstvě vzniklý Hypnotix neměly zpěváka, pár koncertů Relaxace k obživě nestačilo.“

Tento stav netrval dlouho. Mama Bubo stejně jako Hypnotix našly zpěváka ještě v zimě, Babalet hledal jen o trochu déle. Nový Babalet měl mít dle domluvy členů jinou image a hrát jinou hudbu než s Drvotou, šitou na míru nového frontmana, kterého kapela hledala. Na zkoušku přišli postupně David Vávra⁷⁶, Tomáš Hanák, Luděk Walter, Slávek Purkrábek..., ale s nikým z nich spolupráce nefungovala. Babuljak s Ditrichem se nakonec rozhodli hledat autentického interpreta, zpěváka černé pleti. Na českých vysokých školách jich studovalo mnoho ze socialistických států celého světa a téměř všichni bydleli na kolejích. V ubytovacích zařízeních ČVUT v Podolí Ditrich a Babuljak objevili zpěváka Hypnotixu (aktivista Bourama Badji ze Senegal) i zpěváka Babaletu

⁷⁶ **David Vávra** (1957) – architekt, herec, výtvarník, básník. Vystudoval AVU, byl zaměstnán jako projektant, v roce 1990 založil vlastní atelier DAN. Rekonstruoval například interiér Švandova divadla, kulturního domu Dobeška, museum voskových figurín na Karlštejně. Počátkem 70. let s Milanem Šteindlerem inicioval vznik Divadla Sklep a podílel se na aktivitách uměleckého hnutí Pražské pětky, byl členem souboru Mimóza. V divadle Sklep vystupuje dodnes, především na *Besídkách*. S Pražskou pětkou účinkoval v amatérských krátkých filmech Tomáše Vorla (viz s. 55) *Zákon samurajů* (1978), *Rychlé šípy zakládají klub* (1979) a *Kašpárek* (1980). Jeho první celovečerní film, v němž získal roli “poživačného floutka”, byl *Kopytem sem, kopytem tam* (1988) režisérky Věry Chytilové, která ho dále obsazovala ve filmech *Pasti, pasti, pastičky* (1988), *Hezké chvíle bez záruky* (2006). Objevil se v povídce *Směr Karlštejn* z Vorlova filmu *Pražská pětka* (1988) a dalších Vorlových filmech: *Kouř* (1990), *Kamenný most* (1996) a *Cesta z města* (2000). Z dalších filmů lze zmínit *Trio* (Zuzana Zemanová-Hojdová, 1995), *Pod prahem* (Martin Krejčí, 1999), *Eliška má ráda divočinu* (Schmidt, 1999), *Mazaný Filip* (Václav Marhoul, 2003). Účinkoval v parodické sérii *Česká soda* (1993-1995), v cestopisném pořadu *Letem Světem: Afrika* (2005), v dokumentech o architektuře *Šumná města* (Radovan Lipus, 1995-2008), spolu s Radovanem Lipusem napsal knihu *Šumná města* (Petrov, 2002) se stejnou tematikou. David Hrbek napsal knihu o hercově osobnosti a životě s názvem *Šumný Vávra* (Pražská scéna, 2001). FIKEJZ, Miloš. *Český film: herci a herečky*. Praha: Libri, 2008. s. 624-626. TŘEŠTÍK, Michael, ed. *Kdo je kdo v České republice na přelomu 20. století: 5000 biografických hesel nejvýznamnějších osobností*. Praha: Agentura Kdo je kdo, 1998. s. 711.

(showman Martin Tankwey Ndamamur ze Zaire⁷⁷, foto č. 27). Oba svým kapelám vtiskli jasnou tvář a přivedli je na mezinárodní scénu.

Objevením Tankweye vstoupil Babalet do další éry svojí existence a na jaře 1988 se ustálil v tomto složení: Tankwey: zpěv, Babuljak: klávesy, Charypar: kytara, Ditrich: basová kytara, z Mama Bubo přišel Zdeněk Duroň: bicí (foto č. 28). Hudba Babaletu se výrazně změnila. Vytratilo se kouzlo českého rastamanství, nahradila ho smyslná exotika afrických a karibských rytmů, etnická autentičnost. „Babalet nabídl regulérní world music, reggae and afro Babalet from Czech! Tankwey uměl česky, zpíval anglicky, francouzsky a lingala.“ Písň nového repertoáru obvykle vznikaly při setkáních Babuljaka s Tankweyem, dotvářely se ve zkušebně, každý nějak přispíval, atmosféra v kapele byla tvůrčí. Premiéra Babaletu s novým frontmanem proběhla 20. května 1988 v amfiteátru v Řevnicích. Opět netrvalo dlouho a hrál v Lucerně, na Rokosce, na Žofině, získal zpět svou pozici na scéně. Babalet s Tankweyem jen málo připomínal Babalet s Drvotou, měnilo se i publikum. Mnozí Drvotovi fanoušci se odklonili, ale objevili se jiní. A měnila se i kapela, hudebníků přibylo. Kapely Babalet a Hypnotix se propojily. Charypar, Ditrich i Babuljak hráli v obou od počátku, v roce 1989 se k nim přidali i ostatní členové Hypnotixu, a Babalet tak posílili Václav „Slon“ Kořán: kytara, Milada Ditrichová: perkuse, na podiu často hostoval i zpěváci Bourama a Vincent Richards (později Švihadlo). Tankwey a Bourama byli natolik odlišní, že si Babalet s Hypnotixem nešlo splést, živé reggae Babaletu bylo odlišné od elektronického Hypnotixu. Oběma kapelám se dařilo, stejně jako Mama Bubo. V únoru 1989 se obě propojené kapely zúčastnily hudebního festivalu ve východním Berlíně a pak pokračovaly na domácí scéně – Lucerna, Palác kultury, DKK, Ládví, Rokoska, na Žofině (s polskými Bastion), Junior klub Na Chmelnici (s polskými Israel), Reggae party v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka a v amfiteátru v Řevnicích, amfiteatr v Jihlavě, Brno, Bratislava. Po úspěšném vystoupení v Berlíně vyjel Babalet v červnu 1989 na hudební Festival do Frankfurtu nad Mohanem. Díky exotickým frontmanům se kapela bez problému prosadila na mezinárodní scéně. Z Německa pokračovala na turné po Slovensku – Nitra, Nové Zámky, Komárno, Dubnica, Prievidza – a vzápětí na reggae festival do Polska. Na konci srpna se vydala opět do Německa, tentokrát ke čtyřem koncertům do Duisburgu u příležitosti

⁷⁷ **Martin Tankwey** (1963) - zpěvák, moderátor. Pochází ze Zaire (dnes Demokratická republika Kongo), při studiu na vysoké škole v Československu se stal zpěvákem kapely Babalet (v ní působil 1988 – 2006), což ho proslavilo. Stal se moderátorem Evropy dvě, navštěvoval školy s pořadem *Povídání o Africe*. Od roku 2006 se věnuje soukromému podnikání, žije střídavě ve Francii a České republice.

světové Universiády, sportovních her mládeže a studentstva. Pak na festival do Plovdivu. Na podzim 1989 hrál Babalet hodně koncertů v Praze. Účastnil se Vokalízy Jany Koubkové. Martin Tankwey se stával celebritou, bavil sebe i publikum. Lidé nevěděli, kdo to je, neznali ho z medií, neuměli francouzsky ani lingala, vnímali ale jeho barvu hlasu, jeho živelný rytmus, chytlavé fráze („Je vás vidět, není vás slyšet“, call and response: „jó, jó, jó“), vokální ozdoby. „Sílu dnešního Babaletu představuje reggae a černý zpěvák Martin Tankwey.“⁷⁸

Babalet se začal objevovat v TV (např. estráda Jedeme dál, Reggae párty pro Bratislavskou televizi, živý přenos koncertu v Řevnicích v České televizi).

Druhá polovina osmdesátých let přinášela společenské uvolnění završené pádem komunistické vlády v listopadu 1989. Vzápětí Prahu zaplavili cizinci, většinou mladí lidé, kteří přes den objevovali krásu starobylého města a v noci se chtěli bavit, užívat si. V Praze začal „mejdán“ a trval celá devadesátá léta. Vzniklo mnoho nových klubů (např. Rock Café, Komotovka, Stalin, Repre, Bunkr), hrálo se v hospodách, na náměstích, v parcích, město rozkvetlo. Babuljak se v té době z Prahy odstěhoval, usadil se v Lánech. Našel klid venkova, ztratil ovšem kontakt s velkoměstem, jeho kariéru odchod z Prahy značně poznamenal. Babalet – a zároveň i Hypnotix, který se k němu na větších akcích přidával – se stal součástí radostné atmosféry se svojí mezinárodní show, „black and white, čekoreggae!“

Panton obnovil nabídku k natočení singlu a poté i LP desky. V roce 1990 vydal Panton Babaletu singl *Imagine/No War* a vzápětí LP desku *Babalet* pro český trh (**CD 26**). Kapela se však svým zaměřením i repertoárem českému posluchači stále vzdalovala, její hudba mířila spíše k mezinárodnímu publiku. Na desce zpívali Tankwey i Bourama, reggae Babaletu se blížilo afropopu.

Zdeněk Duroň odešel, nahradil ho bubeník Luboš Hnát (ex-Labyrinth, zkušenosti ze steel bandu z Barbadosu v Karibiku, později Hypnotix, Bluesberry, Dani Robinson & Stonefree Czexperience)⁷⁹. Hnát byl jediný, kdo nehrál zároveň i v Hypnotixu. Hypnotix byl tou dobou zavedená kapela, koncertoval, produkoval moderní taneční elektrodub, cílil podobně jako Babalet na mezinárodní scénu. O obě kapely se manažersky staral Michal

⁷⁸ ČERNÝ, Jiří. *Jiří Černý ...na bílém: hudební publicistika*. Praha: Galén, [2014-2021]. Olivovníky. s. 34.

⁷⁹ HNÁT, Lubomír. *Luboš Hnát – neuvěřitelná shoda*. Rockový svět [online]. Praha [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: https://www.rockovy-svet.cz/rozhovory/rozhovor_lh/
Muzivizitka – Luboš (vlastně správně Lubomír) Hnát. Muzikus [online]. Praha: Muzikus, c2020, 20. 1. 2008 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.casopismuzikus.cz/clanky/muzivizitka-lubos-vlastne-spravne-lubomir-hnat>

Ditrich, blíže mu ovšem byl Hypnotix. V roce 1991 se hudebníci rozhodli, že od sebe kapely oddělí. Babuljak z Hypnotixu odešel, jeho post zaujal Přemysl Urban. V Babaletu zůstali ještě Charypar a Tankwey. Naopak Ditrich a Bourama pokračovali v Hypnotixu a vzali s sebou Hnáta. Václav Slon Kořán obnovil Kokochod⁸⁰.

V roce 1992 se bubeníkem Babaletu stal Antonín Korb (ex – Vltava, ex – Dvouletá fáma, MCH Band, později DG307 a Matylda), novým hráčem na perkuse se stal Jiří Šimsa (ex – Švihadlo) a k baskytaře se vrátil Stanislav Švadlena (foto č. 29). Babalet hrál většinou v Praze, a to i několikrát týdně. V již známých klubech jako Malostranská Beseda, Junior klub, Rokoska, i v nových jako Stalin, Rock Café, Bunkr, Repre, Komotovka, v divadlech (Branické, Dobeška), sálech Radiopalác, Gong, PKOJF, Ústřední kulturní dům železničářů, DKK, Lucerna, na plesech, oslavách. Ubývalo mimopražských koncertů, přibývalo zahraničních. Babalet společně se skupinami Echt! a Majklův Strýček zahrál na festivalu v Nancy (Francie), vyjížděl koncertovat do Weidenu, Regensburgu (NSR) a okolí, představil se na festivalech v Norimberku, v Linci, v Poznani, vrátil se do Berlína, několik koncertů měl v Dánsku a v Norsku (Oslo stop rasisme), tour po Francii (např. kluby Gibus, Moon, reggae festival v Nancy), po Polsku (s malíři Tichým a Noskem), po zemích bývalé Jugoslávie. Nevynechával Bratislavu, tuzemské festivaly (Trutnov, Svojsice).

V roce 1994 Babalet natočil dvě alba. První z nich – *Kytkový reggae* (CD a MC, 1995, **CD 27**) produkoval Jiří Šimsa, vybočilo z exotické produkce kapely, která stála na Tankweyovi, mířilo blíž k českému publiku. Obsahovalo s jedinou výjimkou (*Gloria* – Charypar, Tankwey) Babuljakovy písně, z toho jeden megahit – titulní píseň, zpívanou Tankweyovou šišlavou češtinou. Zbylé písně nazpíval Babuljak česky (**CD 28**). Křest proběhl 6. prosince 1995 v klubu Roxy. Album vydal Popron ve spolupráci s rádiem Evropa, které píseň *Kytkový reggae* použilo pro propagaci „Sluníčka Evropy 2“, Martina Tankweye.⁸¹ Tankwey se stal zároveň zaměstnancem a tváří Dobré čajovny, nedlouho potom také členem fotbalového klubu Amfora Petra Salavy. Druhé album *Babalet a Aleš Drvota live* (CD, CHE Music, 1994) přineslo vzpomínku na Babalet Aleše Drvoty. Šlo o

⁸⁰ **Kokochod** (také viz s. 42) je amatérská hudební skupina Václava „Slona“ Kořána, která vznikla v roce 1986 a funguje dodnes. Základem repertoáru byly a jsou Slonovy skladby inspirované reggae, ska, punkem a „bigbitem“ 60. let, nevyhýbají se psychedelii ani dubu.

VLČEK, Josef. Rockin' with Mr. Slon: Kokochod. *Rock&Pop*. 1990.

⁸¹ Hlásil předpovědi počasí na rádiu Evropa 2 Praha, 82,2 FM.

Dochováno na výstřízcích z již neidentifikovatelných periodik, AKB.

záznam koncertu z roku 1987. Křest proběhl 2. června 1994 v klubu Repre v Obecním domě a zúčastnili se ho téměř všichni bývalí členové.

V polovině devadesátých let ke kapele přišla manažerka Blanka Štrayblová (agentura Leviathan) a pokusila se vrátit Babalet ke koncertům v českých městech. Zahraničních koncertů tak ubylo, kontakty zůstaly Hypnotixu, který mimorepublikové koncerty neomezoval. Koncem roku 1995 do kapely přibyl saxofonista Bharata Rajnošek (spolupracoval se Švihadlem, Extempore a Jaxi Taxi, později člen Sajkedelik Šraml Band, Santus Muzikus, Jazz Efterrätt, založil Rajnošek B.and). V roce 1997 vydal Multisonic CD Martin Tankwey a Babalet: *Zítřka bude sluníčko*, složené ze dvou velice odlišných komplexů skladeb – z písní objednaných Petrem Salavou a Karlem Vágnerem pro Tankweyovu komerční kariéru (*Hastrmane, tatrmane, Ramaya*) a z písní z dílny Babaletu, které hrál na koncertech (*Cest la vie, Zaire*).

Ke konci devadesátých let byl Tankwey celebrita. Účinkoval v estrádách, byl hlasem Evropy 2, vystupoval v televizi. Po roce 2000 se stal Charypar současně manažerem a kytaristou Babaletu i mladoboleslavské reggae kapely Švihadlo. V následujících letech se Babalet vytrácel, Švihadlo rostlo. Tankwey se soustředil na svou kariéru, Šimsa zakládal čajovny,⁸² Babuljak se věnoval mnoha jiným projektům (např. Sajkedelik Šraml band, viz 3.8, kapela Snoo, viz 3.11, sólové projekty s ceterou, viz 4), Babalet zůstal na vedlejší koleji. Navzdory upozaděním kapely jejími členy neklesala kvalita vystoupení. Repertoár byl zažitý, dobře sehraný, hudebníci zkušení, „suverénní Tankwey na podiu vždycky ožíval, rozzářil se, rozdivočel publikum svým: Jste tadyyyy?!“ Babalet hrál na reggae festivalech Žizník, Ústí Area, Vibes Hořice, Ostravský buben, Colours of Ostrava, Boskovice nebo Trutnov.

V roce 2005 vyšlo v nakladatelství Levné knihy album *Best of Babalet 20 years* (CD), reprezentativní výběr ze všech dosud vydaných alb. Následovalo několik koncertů, než se v roce 2007 kapela odmlčela, zdánlivě definitivně. Babalet nikomu nechyběl, mezeru zacementoval Švihadlo a další, nové reggae kapely (Fast Food Orchestra, Uragan Andrew and Reggae Orthodox, HomeBwoyRasta, United Flavour),

V téže době byla Mama Bubo 18 let neaktivní, Relaxace hrála po roce 2000 jen výjimečně.

⁸² Šimsa podnikal v oblasti prodeje čaje a založil síť Dobrá čajovna, k dnešnímu dni (1. 5. 2022) čítající 24 čajoven po celé České republice (např. Ústí nad Labem, Praha, Ostrava). První čajovna byla otevřena v roce 1993.

Dobrá čajovna [online]. Praha: Spolek milců čaje [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.tea.cz/>

V roce 2010 na popud příznivců úspěšně obnovila činnost Mama Bubo v původním složení (viz s. 29). Babuljak a Charypar spolu opět začali hrát a byli nadšení, staré skladby hráli s novou energií, více improvizovali – a měli úspěch, o kapelu byl zájem. A pořadatelé koncertů chtěli i Babalet. To oba hudebníky lákalo a rozhodli vrátit se ke starým skladbám, k začátkům s Drvotou, doplnit playlist⁸³ písněmi z alba Kytkový reggae a postavili koncert na míru pro české publikum (většina skladeb měla české texty). V kapele se objevila nová tvář, bubeník Ondřej Kozmor Moravec (později Reggiment Michala Šepse), na baskytaru hrál Michal Ditrich, jehož Hypnotix už neexistoval, na klávesy Babuljak a Přemysl Urban (foto č. 30). Kapela zkoušela různé zpěváky, posledním byl Michal Šeps (finalista Česko Slovenské SuperStar 2011, následně kapely Zimmerfrei, Reggiment, Michal Šeps Acoustic Trio). Nakonec se zpěvákem stal Babuljak. „To byla pro mě velká výzva, i když už jsem nějakou dobu zpíval v kapele Snoo. Naštěstí s klávesama mi pomáhal Přema Urban a Charypáč zase přizpíval, jak mohl.“ Restaurovaný Babalet odstartoval v roce 2012 na festivalu Colours of Ostrava, pražská premiéra v paláci Akropolis proběhla i s hostující dechovou sekcí (Rajnošek, Máša, Černý, Kouda) a Slonem. Babalet se vrátil na scénu s pro fanoušky překvapivým programem (hráli hodně skladeb z první éry kapely s Alešem Drvotou). „Zpíval jsem česky, hráli jsme vyzrálé reggae, něco jiného, než všichni čekali.“ (CD 29)

V témže roce se rozpadla kapela Snoo. Babalet, stejně jako Mama Bubo, opět hrál na festivalech (Million Marihuana March, Broumovská kytara, Reggae Area v Ústí, Mezi kopci, Reggae v parku) a koncertech (Abaton, Avoid. Dobeška) Babalet sice na koncertech nabízel skladby z poloviny osmdesátých let, rozehrával je ale do nové podoby, důležitou roli hrála improvizace ve stylu dub reggae. Michal Ditrich už se cítil unaven, v roce 2016 ho u baskytary vystřídal Marek Šafarčík (Chichimeku; foto č. 31) a toho v roce 2019 Adam Babuljak (Chichimeku, později Stars are so far a Bubolet; foto č. 32). Poslední koncert v sestavě Babuljak, Charypar, Kozmor, Adam B. zahrál Babalet v červnu 2019 na reggae festivalu Vibes Hořice. Následně Charypar a Kozmor z kapely odešli a Babuljak založil Bubolet, kapelu, která dodnes hraje hudbu Babaletu i Mama Bubo. V červnu 2021 zahrál Babalet na festivalu ve Vagónu v Hvožďanech Jiřímu Šimsovi k šedesátým narozeninám v sestavě Tankwey, Babuljak, Charypar, Švadlena, Korb, Šimsa (foto č. 33).

⁸³ Playlist – seznam skladeb v aktivním repertoáru.

3.6 Hypnotix

Kapela, která vznikla v roce 1987 jako odnož Babaletu a která byla s Babailetem několik let propojena, se jmenovala Hypnotix. Založil ji Michal Ditrich, tehdejší baskytarista Babaletu. „Hypnotix vznikl jako druhé já skupiny Babalet, jako určitý ventil tvůrčí energie muzikantů mimo rámec mateřské kapely.“⁸⁴

„Byl to Ditrichův projekt. V jeho nuselské garáži se zkoušelo i jamovalo. Hypnotix vzešel z jamů. Hypnotix byl dub-jam. Ditrich pustil drumcomputer a přidal basový ostinát, Milada to oživila kongama, Slon přidal reggae kontry, já s Charyparem jsme nad tím mohli tvořit. Michal kapelu nazval Hypnotix a my jsme byli opravdu Hypnotix. Komunikovali jsme, jeden reagoval na druhého, učili jsme se předvídat, co kdo udělá, kam improvizace spěje. Jamují-li stejní lidé, určité modely se začnou opakovat, fixují se témata, změny... Z improvizací se stávaly skladby. Navíc Ditrich jamy nahrával, takže jsme se mohli k čemukoli vrátit.“ V garáži se scházeli Michal (baskytara, drumcomputer) a Milada (pekuse) Ditrichovi, Babuljak (klávesy), Slon (doprovodná elektrická kytara), Charypar (elektrická kytara). Všichni buď v Babaletu hráli nebo k němu měli velmi blízko (přátelské vztahy).

Premiéru 23. října 1987 v Praze Na Klamovce odehrál Hypnotix bez frontmana. V únoru 1988 v klubu Dvojka na Vinohradech už představil zpěváka a tanečníka. Stal se jím student ze Senegalu, rastaman z pralesní rodiny léčitelů Bourama Badji (foto č. 34). „Když Bourama přišel do garáže, měl jasné názory, ale zpívat neuměl. Přesto měl od počátku náš respekt. A měl i respekt publika, které si dovedl získat, zpěvem i tancem ho hypnotizoval. A zpívat se brzo naučil. Byl skromný, pracovitý, otevřený.“

Po několika undergroundových akcích v roce 1988 vyjel Hypnotix na začátku roku 1989 společně s Babailetem na festival do Berlína. Neježe zde měl dva vlastní koncerty, navíc se Milada Ditrichová, Slon i Bourama přidali k Babaletu a od té doby se stali jeho nedílnou součástí. Personálně se tak obě kapely lišily pouze v osobě bubeníka, který v Hypnotixu nebyl. V roce 1989 působil Hypnotix, často na společné akci s Babailetem, na tuzemské scéně, mimo jiné Rockfest v Paláci kultury, DKK, pravidelné koncerty na Rokosce, v klubu Strahov 7, Na Chmelnici, v undergroundovém Morfinklubu, koncerty na VŠ kolejích, v PKO Bratislava s polskými Bastion. Hypnotix hrál na koncertech dlouhé skladby (Afrika Siloo 10:30, Babylon 8:35) ve čtyřdobém tanečním rytmu. Od Babaletu se výrazně lišil. Zatímco Babalet stavěl na výrazné melodice, písňové formě,

⁸⁴ DORŮŽKA, Petr. Hypnotix – Rastaman in Prague: Sleeve-note. Praha: Bonton, 1990.

harmonickém podkladu a jasných tématech, Hypnotix díky ostinátní rytmicke působil hypnoticky – nabízel dlouhé improvizované pasáže, temnější až undergroundové vyznění, spíše než melodický zpěv ostrou deklamaci. V jeho skladbách se mísil elektrodub, reggae, afropop, rock i hip-hopové prvky (automatický bubeník ve spojení s živými perkusemi).⁸⁵

„Měl jsem čtyřstopé MC studio Tascam Porta one, Bourama i Tankwey ke mně domů často chodili, vymýšleli jsme songy, nahrávali demáče. Nechodili ale společně, přicházeli každý zvlášť, nebyli bůhvíjací kamarádi. Lišili se snad ve všem, i černou barvu pleti měl každý jinou.“

V roce 1990 vydaly obě kapely LP desku. Babalet natáčel pro Panton ve studiu MIDA Michala Davida, Hypnotix v garáži pro nikoho. „Jednou přišli na zkoušku do garáže dva týpci – Michalovi známí. Jeden zkoušku nahrával, druhý točil video – všechno in time, na jeden záběr. Nahrávku slyšel Martin Kratochvíl a pod svým Bontonem ji vydal.“ Na úzké propojení s Babaletem poukazuje také název prvního alba *Rastaman in Prague* (1990, gramofonová deska, **CD 30**), na základě něž hudební kritici (Josef Vlček, František Fiala) označili hudbu Hypnotixu jako stylový přínos v přístupu k hudbě inspirované africkými tradicemi s mezinárodním potenciálem.⁸⁶ Podobně jako Mama Bubo poukázala na svou provázanost s Babaletem, když své druhé album nazvala názvem Drvotovy písně *Na Máchově jezeře*, tak i Hypnotix v názvu svého alba použil titul Drvotovy skladby *Rastaman v Praze*.

V roce 1991 se členové prorostlých skupin Babalet a Hypnotix rozhodli, že od sebe kapely oddělí. Babuljak a Charypar opustili Hypnotix, z Babaletu zase odešli Ditrichovi, Slon a Bourama. Michal Ditrich, který se manažersky staral o obě kapely, pak prosadil Hypnotix na Evropské scéně.

⁸⁵ VLČEK, Josef. *HYPNOTIX: Rastaman in Prague: recenze*. Bonton, 1990. Výstřižek, AKB.

⁸⁶ VLČEK, Josef. *HYPNOTIX: Rastaman in Prague: recenze*. Bonton, 1990. Výstřižek, AKB. (Vlček) Doložitelné ve výstřižku recenze z již neidentifikovatelného časopisu, AKB. (Fiala)

3.7 Opruz

Přátelství Slona a Babuljaka se datuje od srpna 1981, jejich pouto vzniklo na chmelové brigádě čerstvě přijatých studentů přírodních věd UK. Mezi spolužáky byli i hudební nadšenci Pavel Špaček (později Kokochod, Sajkedelik Šraml Band, Snookers), Karel „Čarlí“ Tomek, Tomáš Vylita a Tomáš Janíček (později Kokochod), s nimiž založili recesistickou kapelu s názvem Opruz (1982), která nikdy nevystoupila na veřejnosti, pouze bez jakýchkoli ambicí natočila tři demo alba.⁸⁷

Babuljak studium na vysoké škole nedokončil, stal se profesionálním hudebníkem, jeho spolužáci geology a amatérskými hudebníky. Slon se Špačkem a Janíčkem založili amatérskou rockovou kapelu Kokochod (1986), která natočila své první album *Kokochod 90* (MC, Bubosound, 1990) ve studiu u Babuljaka. Babuljak se Slonem se následně spolu na podiu sešli v Hypnotixu a Babaletu, v roce 1991 po oddělení kapel Slon oprášil Kokochod, angažoval bubeníka Luboše Hnáta a chtěl se prosadit. I přes pomoc Ditricha se kapela populární nestala.

Slon a Babuljak se spolu dále přátelili, experimentovali a natáčeli. (*I have to go*, MC, Bubosound, 1993; *Zčazený modrý duch*, MC, Bubosound, 1996). Obvykle s nimi pobýval tamburinista Čarlí Tomek. Na počátku devadesátých let se scházeli ve Slonově domovnickém bytě v OÚNZ (Obvodní ústav národního zdraví) na I. P. Pavlova. Na pravidelná pondělní setkání do legendárního Slonova „ounzu“ nechodili jenom hudebníci, také například jejich známí spisovatelé (mimo jiné zde na Babuljakův popud vznikl časopis *Reví mítink*). Objevil se zde také Pjér La Šéz⁸⁸, s nímž si dobře rozuměli a hlavně spolu jamovali. Slon na elektrickou kytaru, Pjér na baskytaru, Babuljak na bicí. „Jednou jsme zase jamovali v ounzu, a po hraní že jdeme na pivo. Cestou jsme potkali kámoše a ten že prý v Roxy je nazvučené podium i s bubnama a kdo chce, může si tam rovnou zahrát. Do Roxy jsme to neměli daleko, tak jsme tam zašli, vlezli na podium. Pod podiem se shluklo pár lidí, tak jdu k mikráku a povídám: čau lidi, rád bych se vás na něco

⁸⁷ Dochována v AKB.

⁸⁸ **Pjér La Šéz** (1963) - klinický psycholog, herec, hudebník a spisovatel. Vlastním jménem Petr Knotek z Kolína vystudoval FF UK, od roku 1995 působí jako klinický psycholog, vydal pět publikací s psychologickou tematikou – knihy *Cesta* (2011), *Den svatého Igora aneb Léčivý román* (2008) a *In Deos* (2021) a studie Indián a Psychologie souhlasu. Působí jako herec v představeních *Čtyři dohody a Pátá dohoda* (spolupráce s Jaroslavem Duškem) a *Škola Malého stromu*. Spolupracoval s kapelou Dvouletá Fáma, dále působil v uskupeních Snadná jízda, Rakousko-Uhersko (v něm stále hraje), Sajkedelik Šraml band, První republika. Pjér la Šéz [online]. c2018 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <http://www.pjer.cz/index.php>

zeptal: Máme tady mi tři, jak nás vidíte založit, kapelu? Všichni řvali, jóoo! Založte kapelu!!! Tak jsme ji založili a řádně to tam rozjeli.“ A tak v létě 1992 založili **Sajkedelik Šraml Band** (foto č. 35, 36).

3.8 Sajkedelik Šraml band

Sajkedelik Šraml band⁸⁹ vznikl v roce 1992 v době, kdy žil Babuljak na Lánech a učil v ZUŠ v Novém Strašecí. Mama Bubo neprovozovala činnost, z Hypnotixu odešel. Babalet i Relaxace fungovaly bez zkoušek, scházely se pouze na koncertech. Babuljak opět potřeboval tvůrčí a akční projekt, který by zdolával překážky a objevoval další možnosti, což nová kapela splňovala. Sám teprve začínal na bicí, Slon (elektrická kytara) s Pjérem (baskytara) neměli žádné hudební vzdělání, vystačili si s jednoduchými rify. Všichni zpívali, nebáli se experimentů, bavilo je improvizovat, a to nejen v hudbě, ale i v textu. Repertoár byl složený z vlastních skladeb (autorsky se podíleli tři zakládající členové rovnocenně) a z upravených verzí převzatých skladeb. „Většinou jsme rozehráli nějakou písničku, kterou jsme všichni znali, a po nějakém čase jí dostali jinam. A být pak jinde, to se nám líbilo. Všichni jsme měli zalíbení v psychedelii (pozn. autorky: rozšířeném vnímání). Proto jsme uváděli, že hrajeme psychedelické verze známých hitů.“ (CD 33)

Šraml měl první koncert 5. září 1992 v Liberci v klubu Golet. O týden později s Davidem Vávrou zahajoval u hlavní elektrárny v Kolíně první ročník Kašparova divadelního memoriálu. Současně s koncertem probíhal sjezd alegorických plavidel po řece Labi, přelet stíhacích letadel, a především show Davida Vávry, jenž se později stal zásadním duchovním sponzorem skupiny (zval ji na svoje akce, spolupracoval s ní).

Šraml hrál jednoduchou hudbu ve stylu rock-reggae. „Nekladli jsme si vysoké cíle. Bylo nám spolu dobře a společná hra nás ohromně bavila. A já se vyžíval v bubnování. Neměl jsem svoje bubny, půjčoval jsem si bubny Pavla Špačka, který je měl v ounzu postavené.“ Na saxofon se přidal Bharata Rajnošek a v dubnu 1993 ve sklepě Babuljakova domu na Lánech natočil Šraml své první album, *Město králů* (MC, Bubosound, CD 31), které bylo pokřtěno v nově otevřeném paláci Akropolis 4. června 1993. Současně nahrál hudební materiál pro instrumentální album *Jízda* (MC, Bubosound, 1994, CD 32).

⁸⁹ Dále jen Šraml.

Šraml nikdy nepronikl mezi širší publikum, jako amatérská kapela omezených možností ani neměl tento cíl. „Naší ambicí bylo přátelství, společná hra, společný zážitek s posluchači, humor a osvobození. K tomu nám sloužila hudba.“ Kapela hrála při jakékoli příležitosti a kdekoli, například v klubu Strahov 7, na Újezdu, v Komotovce, na Slavníku, v Euroklubu, v Karolínu, U zpěváčků, v Dobré čajovně na Václavském náměstí, v tělocvičně v Podbabě, ve stanu v Rožmitále, v továrně v Kolíně, na zimním stadionu ve Slaném, na ostrovech v Krumlově, Praze či Kolíně, na hradech a zámcích (v Krumlově, na Jemništi, v Brtnici, na Točníku), v mařížském kravíně, v desenském kině, v brněnském planetáriu, v hvězdárně ve Slaném, v pražském technickém muzeu.

Na začátku února 1994 natočil Šraml ve studiu Jana Volného v Radotíně své druhé album – *Indiánské písně* (MC, Bubosound). Sestava kapely se v tomtéž roce rozrostla o kytaristu Tomáše Janíčka (příležitostný host) a především bubeníka Pavla Špačka, který s kapelou zůstal dodnes. Babuljak přešel ke kytarě. V létě 1994 Šraml účinkoval na festivalu Pražské pětky ve Vídni. Spolu s Davidem Vávrou, dívkami z letní slavonické školy duchovního experimentu a Michalem Soudjou uvedla kapela 5. prosince 1994 v pražském klubu na Komotovce ve světové premiéře pásmo *Ze života planet* (reprízovalo např. Národní technické muzeum nebo Planetárium na Kraví hoře v Brně). Jednalo se o projekt, který výtvarně a dramaticky ztvárňoval Sluneční soustavu. Herečky v převlecích znázorňovaly planety a za hudebního doprovodu Šramlu „obíhaly Slunce“.

V roce 1996 z kapely odešel Pjér a v následujícím roce přibyl bluesový kytarista Petr „Bubák“ Bublák (Plechovka, později Strašidelný elektrik band, Jakub Noha band). S kapelou také občas zpívaly Tereza Charvátová (1996 Babuljaková) a Lucie Vopálenská (rozhlasová hlasatelka). V roce 1998 Šraml natočil a v Roxy pokřtil album *Sedmička* (CD, Bubosound) a o tři roky později se nová sestava Šramlu bandu stabilizovala: Babuljak (kytara), Slon (elektrická kytara), Špaček (bici) a Arnošt Hanf (ukulele; Matěj Čech, Sto zvířat, kapela Snoo, později ArnoSto Snoo & Tutties Frutties), fanoušek kapely Boothill a kolega Filipa Humplíka⁹⁰ (Chirurgia) z reklamní agentury, který obohatil hudbu kapely

⁹⁰ **Filip Humplík** (1972) - podnikatel a politik. V letech 2013–2017 zastával post předsedy regionálního sdružení ODS Praha a v letech 2014 - 2018 post zastupitele hlavního města Prahy.

PACLÍKOVÁ, Adéla a Pavel ŠVEC. Novým předsedou pražské ODS se stal Filip Humplík. *IDNES.cz / zpravodajství* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2022, 2013 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/praha/zpravy/novym-predsedou-prazske-ods-se-stal-filip-humplik.A131121_222929_praha-zpravy_js

Předseda pražské ODS Filip Humplík už nebude pozici obhajovat. *Echo24.cz* [online]. Praha: ECHO MEDIA, c2022, 2017 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/pHXxk/predsed-prazske-ods-filip-humplik-uz-nejbude-pozici-obhajovat>

Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014. *Volby.cz* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2018, 2014 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z:

o prvky rock'n'rollu (foto č. 37). Ustálil se také široký repertoár, který stačil na několikahodinový koncert, ustala tvorba nových skladeb.

V roce 2003 vyšlo poslední, živé album *Live U Rafa* (CD, Bubosound, natočeno 10. listopadu 2000 na Dobešce) a Šraml pokračoval v koncertování v klubech (Malostranská beseda, Vystřelené oko, Nad Viktorou, Dobeška, Cafe na ½ cesty), často vyrážel do Slaného, do Kolína, do Znojma, do Ústí nad Labem, do Slavonic, hrál na festivalech, na slavnostech a večírcích, v roce 2009 koncertoval v Českém domě v New Yorku. O deset let později vyměnil saxofonista Tomáš „Blek“ Černý (kapela Snoo, Originální pražský synkopický orchestr, Naholou 25, Orchestr Jana Matouška) ukulele Arnošta Hanfa, Babuljak usedl ke klávesám.

Sajkedelik Šraml Band funguje dodnes, v roce 2022 oslaví třicáté narozeniny.

3.9 Boothill

V roce 1997, tedy v době, kdy již žil se svou druhou manželkou Terezou a druhým synem Adamem v Mýtě u Rokycan, dostal Babuljak nabídku na roli bubeníka v kapele Boothill, v níž hrál na foukací harmoniku bratr jeho manželky Martin Charvát (Morová rána), na baskytaru Pavel Skoupý (ex-Chirurgia, později Crusher, Big Yellow Day, Kapela Snoo⁹¹), později Lukáš Fischer (Morová rána, Pražský promenádní pouťový orchestr), na kytaru Patrik Balogh (Somnium) a Jan Stejskal, zpíval Filip Humplík (foto č. 38). Babuljak nabídku přijal a přes pět let s Boothillem bubnoval v klubech (Rock Café, Bunkr, Delta, Modrá opice, Runway) i na festivalech. Boothill zahrál i v Berlíně a v Budapešti. Žánrem byla fúze několika stylů, hardcore punk s prvky blues (foukací harmonika), country (akustické kytary, foukací harmonika) i hip hopu (rap). Muzikanti hráli převážně na akustické nástroje zesílené snímači, nicméně nevyhýbali se ani elektrickým nástrojům.⁹² V repertoáru převládala vlastní tvorba, výjimečně kapela

<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=12&xdz=4&xnumnuts=1100&xobec=554782&xstrana=53>

Volby do zastupitelstev obcí 05.10. - 06.10.2018. Volby.cz [online]. Praha: Český statistický úřad, c2018, 2018 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z:

<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=12&xdz=4&xnumnuts=1100&xobec=554782&xstrana=53>

⁹¹ KORÁL, Petr. Zapomenuté české kapely 16. | Chirurgia. IReport.cz: Music and Style Magazine [online]. Praha: iREPORT, 2. 11. 2020 [cit. 2022-03-24]. Dostupné z:

<https://www.ireport.cz/clanky/style/zapomenute-ceske-kapely-16-chirurgia>

⁹² KOCÁBEK, Antonín. Country i taneční hudba v jednom tyglíku. *Český rozhlas* [online]. Praha, c1997-2022 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/country-i-tanečni-hudba-v-jednom-tyglíku-5305425>

zařazovala přepracované verze skladeb zahraničních interpretů, inspiracemi byli například Leonard Cohen, Nick Cave nebo AD/DC.⁹³

Kapela v roce 2000 vydala koncepční album *Original Movie Soundtrack* (CD, Hang Me High Records, **CD 34**) ve spolupráci s producentem Öggem. Tématem byla cesta omamnými látkami ovlivněného kovboje skrz Divoký západ. Na albu byly jako spojovací plochy mezi jednotlivými skladbami použity zvukové záznamy živých tematických situací, mimo jiné příjezd vlaku nebo přestřelka indiánů s kovboji.⁹⁴

V roce 2003 se kapela rozpadla.

3.10 První republika

V roce 1998 přijal Babuljak nabídku na post hráče na klávesy ve skupině První republika, založené Pjérem La Šé'zem, když se mu dočasně rozpadlo Rakousko-Uhersko. V První republice kromě Pjéra (baskytara, zpěv) účinkoval Sabri Hilli na bicí a „Čárlí“ Tomek na tamburínu (foto č. 39). Žánrem byla rocková alternativní fúze (prvky reggae, minimalismu). Repertoár byl původní, postavený na Pjérových tématech, baskytara a bicí zpravidla vytvářely ostinátní podklad, nad nímž se rozvíjely klávesové improvizace (**CD 35**). Pjér psal většinu textů, epických a ironizujících, např. *Pěknej den*:

Pěknej den (text Pjér La Šé'z)

To zas bude pěkněj den
abych radši ani nechodil ven
ňáko se to venku mračí
budu doma, to mi stačí
posnídám pěkně v klidu ovoce a zeleninu – to já rád
pustím si, co říkaj lidu- že nemáme na tom vinu, to jsem rád
to mi spad teda ze srdce kámen
kouknu se na televizi
snad tam ňákou dobrou vizi uvidím
je tam ale všechno cizí
tak si radši půjdu pustit plyn
jenže cestou k vařiči
vidím že tam něco syčí

⁹³ KORÁL, Petr. Boothill: Original Movie Soundtrack, recenze. Rock&Pop. 2001, (srpen), 100.

⁹⁴ KORÁL, Petr. Boothill: Není akustika jako akustika. Rock&Pop. 2001, (srpen), 66.

ten plyn už je puštěnej
já pustil jsem ho včera, když jsem byl v úplně stejný náladě
takže půjdu do koupelny
napustím si vanu a v ní se utopím
tak svůj bídnej život zakončím
jenže cestou do koupelny bosou nohou na dlaždičkách uklouznul jsem
a bouchnul jsem se do hlavy o záchodovou mísu
a teď tu ležím a hnout se vůbec nemohu
asi že zlomil jsem si nohu
a to nemělo se státních
to kazí můj majestát
jsem totiž papež Jan Pavel druhý a tohle mám za svoje zásluhy
já jsem zástupce boha a teď mě bolí noha, ou já

Domácí scénou První republiky byl žižkovský klub Nad Viktorkou, kde hrála přibližně dvakrát za rok. Babuljak byl součástí kapely do roku 2006. Demo nahrávky První republiky s Babuljakem na klávesy nikdy nebyly vydány.⁹⁵

3.11 Kapela Snoo

„Kapela Snoo⁹⁶ vznikla na samém sklonku minulého tisíciletí, v restauraci U hrocha na Starém Městě Pražském. Aniž by o sobě věděli, opírali se o sebe zády dva pozdější leadři Karel Babuljak a Arnošt Hanf a snili o famózní kapele, jejíž hutný sound naplněný živelnou energií zvedne ze sedadel i chromé, přičemž ani netančící milovníci hudby se rozhodně nebudou nudit. O kapele, v níž hrají jako z partesu příjemní chlápci, kteří se musí líbit dívkám, o kapele, která je sama příběhem. Ve chvíli, kdy se k sobě Arnošt Hanf a Karel Babuljak otočili čelem, byla Kapela snů na světě.“⁹⁷

Babuljak s Hanfem ihned začali na novém projektu pracovat. Hanf doporučil do kapely herce a kontrabasistu Jaroslava Káru, nájemníka baru v Malostranské besedě, čímž se vyřešila zkušebna, kapela zkoušela v šatně legendárního jazzového klubu na

⁹⁵ Dochovány v AKB.

⁹⁶ Původní název byl Kapela snů Karla Babuljaka, v roce 2003 byla přejmenována na kapela Snoo, v roce 2009 na Snoo. V textu je po domluvě s Karlem Babuljakem používán název kapela Snoo, protože tak se skupina jmenovala po nejdelší časový úsek.

⁹⁷ Kapela Snoo: O skupině. Osobnosti.cz [online]. Praha: Tiscali media, c1996-2022 [cit. 2022-03-24]. ISSN 1801-5131. Dostupné z: <https://o-skupine.hudebniskupiny.cz/kapela-snoo>

Malostranském náměstí. V Malostranské besedě také Babuljak potkal a do vznikající kapely přijal bubeníka Ladislava Sosnu (Shamanic, Tandem Plus), který zde zkoušel s Originálním pražským synkopickým orchestrem Pavla Klikara. Sosna přivedl jazzového trumpetistu Vladislava „Koudu“ Koutského (Orchestr Jana Matouška). V Malostranské besedě byly také zkušebny k pronájmu, v jedné z nichž cvičil na saxofon Tomáš „Blek“ Černý. Zaslechl kapelu hrát, hudba ho zaujala, a tak se přidal. Psal se podzim roku 1999 a kapela Snoo byla pohromadě (foto č. 40, 41).

V uskupení se sešli zkušení a aktivní muzikanti, každý se ovšem do té doby pohyboval v jiném žánru. Hanf hrál rock'n'roll, Kára folk, dechová sekce (Blek, Kouda) jazz. Sosna byl univerzální bubeník. Babuljak chtěl, aby všichni hráli reggae. Během zkoušek se z kýženého reggae vyklubala směsice stylů, do které svou hudební osobností přispíval každý člen. Babuljak vytvořil představu repertoáru, aranžmá dechové sekce, rytmus, basové figury. Na zkoušce všichni společně dotvářeli formu. Prostor pro improvizaci ustupoval, i občasná krátká sóla se postupně krystalizovala do určité navyknuté podoby. „Hudebníci nechtěli improvizovat, chtěli přesně vědět, co mají hrát. Arnošt nedokázal hrát to, co jsem po něm chtěl, a tak hrál ten svůj rock'n'roll. Naopak Károvi jsem psal jasné figury a také Kouda s Blekem vyžadovali noty, které potom interpretovali v duchu jazzu třicátých let 20. století.“

První koncert kapely Snoo se konal na přelomu září a října 1999 ve sklepě činžovního domu v Podolí, oficiální premiéra proběhla 26. října 1999 v Malostranské Besedě. Kapela Snoo, podobně jako Mama Bubo, působila mimo jednoduše určitelné žánry, skupiny, komunity, opírala se pouze sama o sebe a o své příznivce. Zůstala pražskou kapelou užšího okruhu posluchačů. Za 13 let své existence měla kapela několik stálých scén (Malostranská beseda, Limonádový Joe, Popocafepetl, Yacht klub Cere, Na Cindě, parník Kristian Marko, Vagon, Rockcafé, Slamník, Dobeška, Matrix). Spolupracovala s organizacemi pečujícími o postižené (IC Zahrada, Centrum Paprsek), hrála na plesech (na Marjance, v Minoru). Méně často vystupovala i mimo Prahu (Singer pub v Českých Budějovicích, Travellers hostel v Českém Krumlově, U Kuchařů v Krásetíně pod Kletí, Gogo a Na věčnosti ve Znojmě, festivaly ve Studnici u Hlinska, na Žofině v Novohradských horách, festival Kozy v Milkovicích, Open air v Trutnově, Šramlfest ve Znojmě, Reggae area v Ústí nad Labem).

Existenci kapely Snoo lze rozdělit do dvou etap. První skončila rokem 2009, v němž se zásadně změnila sestava. Již v roce 2007 nahradil zaneprázdněného Bleka učitel v ZUŠ v Novém Strašecí, Zdeněk Frolík, a herectvím příliš vytíženého Jaroslava Káru Ladislav

Přítasil (ex-Sto zvířat), místo kterého v roce 2009 přišel Pavel Skoupý. Tím začalo druhé období (foto č. 42). Novým bubeníkem se stal Sabri Hilli, trumpetistou Marek Jech (později Barové mouchy, Furtchut'), kterého později doplnil saxofonista Max Šefčík. Zůstali jenom Babuljak a Arnošt, změnil se i repertoár, image kapely: „Divoká rytmika, pohyb a show na podiu, měnění nástrojů, Arnošt tančí na stole, Jech leze po stožáru umělého osvětlení, Skoupý se šklebí a válí po zemi!“

Během své existence vydala Kapela snů tři alba. První, *Jaképak s tím cavyky* (CD, Bubosound, 2002, **CD 36**) nahrála na jaře 2001 ve studiu Street Records Vítězslava Purkrábka. Druhé, *Rabaram* (CD, Bubosound, 2005, **CD 37**), nahrála v dubnu 2005 ve studiu Tonica, mistr zvuku: Pavel Musil. Třetí album – již v nové sestavě – s názvem *Cože?!* (CD, Bubosound, 2011, **CD 38**) bylo nahráno v roce 2011 svépomocí. V červnu 2008 vysílala Česká televize záznam koncertu kapely Snoo z prosince 2007 Na Slamníku.⁹⁸

Kapela Snoo přestala fungovat na začátku roku 2013. „Usoudil jsem, že to nemá cenu. Ve svých aranžích jsme uvěznilí sami sebe, už se s tím nedalo nikam hnout... Když jsme pracně nacvičili novou píseň, na koncertě nebodovala, takže jsme ji zahodili dřív, než jsme se ji pořádně naučili a vrátili se ke starým, osvědčeným peckám. Přestali jsme zkoušet, Skoupáč s Mařenou to začali flákat – a já nakonec taky. Nebylo snadné udržet pražskou kapelu z Mýta. Navíc já nikdy nebyl zrovna top manažer, takže jsem to ani pořádně neprodal...“

3.12 Snookers

Z kapely Snoo vzešlo hned několik nových projektů. Napřed v roce 2002 posílil Arnošt Hanf Sajkedelik Šraml Band a vzápětí založil s Babuljakem a Slonem skupinu Snookers, jelikož dostal nabídku hrát Silvestrovskou veselici v horské boudě nad švýcarským Davosem. Od té doby Snookers hráli na zábavách. Působili podobně jako Šraml, do jisté míry ho upozadili. Repertoár odpovídal uplatnění skupiny (např. v řadě deset Silvestrů v Českokrumlovském klubu Travellers), byl komerční, tvořily ho především převzaté skladby (Suchý, Šlitr, Presley, Beatles, Deep Purple, Creedence, Doors). Ve zpěvu se střídali Hanf (klávesy) se Slonem (elektrická kytara), Babuljak hrál na baskytaru a zpíval vokály. Bubeníků se v Snookers vystřídal několik (Sosna, Korb,

⁹⁸ TV program: Všechna vysílání pořadu v archivu. Česká televize - Tv program [online]. Praha: Česká televize, c1996 - 2021 [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: [https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr\[SIDP\]=10168873366&filtr\[obdobi\]=archiv&radit=vzestupne&stranka=10](https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr[SIDP]=10168873366&filtr[obdobi]=archiv&radit=vzestupne&stranka=10)

Hilli, Špaček), dechovou sekci obstarali Blek (saxofon), Kouda (trumpeta), Jech (trumpeta) a Jiří Jelínek (ex-Psí vojáci, ex-Garáž; saxofon). Snookers nenahráli žádné album.

V roce 2019 Hanf kapelu přejmenoval na ArnoSto Snoo & Tutties Frutties, kde již Babuljak nepůsobil, Hanf od té doby rovněž nebyl součástí Šramlu.

3.13 Námořnické projekty

Dalšími projekty vzešlými z kapely Snoo byly námořní písně Hanfa a Babuljaka. Poetika textů s tematikou exotiky (*Džopylágy ad a, Kinimana*) i nádech karibských rytmů v prvních písních kapely Snoo, které vedly posluchače mimo jiné na moře a oceány, inspirovaly i Hanfa. Nejenže se stal námořním kapitánem, především i interpretem písní s námořnickou tematikou všeho druhu.

a) Džopylágy (text Karel Babuljak)

Plujeme lodí modrou

Točíme se do kola

Náladu máme dobrou

Zvlášť když stevard zavolá

Na obzoru Džopylágy!

Vrcholem spolupráce Babuljaka a Hanfa v tomto směru bylo album námořních písní *Pár mu jich dej* (CD, Bubosound, 2008) (**CD 39**), které obsahovalo původní Babuljakovy písně (*Na jachtě, Pluje lod' Viktoria*) i písně převzaté (V. E. Fořt: *Hej, šup, námořníci*, B. G. De Sylva: *Trojštěžník Jižní kříž*). Aranžmá skladeb se nesla v duchu reggae. Zároveň z iniciativy obou hudebníků vznikla kapela Pár mu jich dej (foto č. 43), která námořnické písně hrála na námořnických plesech a oslavách, často přímo na parnicích povodí Vltavy. Spolupracovala s Kašpárkem v rohlíku. Střídali se v ní různí hudebníci, často bubnoval Sosna nebo Korb. Právě Antonín Korb v roce 2016 založil kapelu Matyllda s podobným hudebním programem, v níž s Hanfem pokračovali bez Babuljaka.

3.13.1 Cesta za pokladem

Z dalších námořnických projektů je třeba uvést autorské divadlo pro děti *Cesta za pokladem* (audiokniha CD, Bubosound, 2012), které na vlastní popud a námět realizoval Babuljak společně s Hanfem a Korbem v roce 2009 (foto č. 44). Tato pohádka vypráví o námořnických dobrodružstvích chlapce Toníka, jehož dobré úmysly se při plavbě za

pokladem snaží zneužít ziskuchtiví podvodníci, ale nakonec dobro vítězí nad zlem. Představení se hrálo na Dobešce, v Minoru, v kulturních domech, také na plovárně, v čajovně nebo na dětském táboře. Dění proběhla na Dobešce v roce 2015.

3.14 Chichimeku

Mýtská kapela Chichimeku vznikla v roce 2011, když Babuljak opět pocítil potřebu vytvořit nějaký nový, akční a tvůrčí projekt. Kapela Snoo, Snookers i Šraml měly ustálený repertoár a muzikanti se scházeli jen na koncertech. Mama Bubo rovněž netvořila nic nového. Babuljak bydlel v Mýtě a stejně jako do té doby pokaždé postavil kapelu ze svých přátel (foto č. 45). Na bicí hrál jeho společník na jamování Lukáš Černý, na baskytaru člen fotbalového klubu Marek Šafarčík, na elektrickou kytaru Babuljak. Hudba Chichimeku vycházela z reggae a ska: jednoduchá harmonie (a/hmoll), jednoduché rify, témata a vyhrávky, k tomu improvizace postavená na Babuljakově kytáře (**CD 41**). Repertoár byl složen ze starých i nových Babuljakových písní a později (2015) menšího množství převzatých skladeb (Chuck Berry: *Johnny Be Good*, Jimmy Cliff: *Miss Jamaica*). Po premiéře v mýtském rockovém klubu Pod sokolovnou na jaře 2012 uspořádali Chichimeku několik koncertů v Mýtě (festival Pod sokolovnou) a okolí, ke kapele se přidal kytarista Vlastimil Vlček a Kateřina Langová, která zpívala a hrála na melodiku. V roce 2013 se Chichimeku vydali do Plzně (Jabloň), do Slaného (Bat music space), do Kralup (festival Slunovrat, Lid'ák) i do Prahy (U prince Miroslava, parník Kristian Marco) – a natočili album *Tanec živlů* (CD, Bubosound, 2013, **CD 40**), které pokřtili 20. dubna 2013 v mýtském Hotelu. Po natočení alba Langová z kapely odešla. V roce 2014 přibyl trumpetista Dominik Fanta, následující rok začala s Chichimeku zpívat vokální sekce Baobaby (Marie Nejedlá, Kateřina Malá, Tereza Babuljaková), od roku 2015 jsou častými hosty koncertů kapely Petr Kosař (perkuse), Adam Babuljak (elektrická kytara), Vladislav Wohlrath (saxofon), František Josef Babuljak (klarinet) a Dorota Babuljaková (saxofon, vokály). Kapela účinkovala na festivalech Reggae Area a Reggae Zahrada v Ústí nad Labem, na Nefestíku v Nepomuku, v Praze na Žižkovské noci. Od roku 2016 dodnes hraje v pražských klubech Vagon, Dejvická klubovna, Avoid, Slamník, objevuje se na festivalech Zázračná planeta Země v Bečově, kralupský Slunovrat, Vibes Hořice, Webrovka fest, Trutnov open air, vrací se na Nefestík, každé léto koncertuje v Lomečku u Domažlic a na dalších soukromých akcích.

„Reggae a ska amatérská kapelka Chichimeku je jedna velká rodina z Mýta.“

3.15 Bubolet

V roce 2019 přestaly koncertovat Babalet i Mama Bubo. Babuljak postavil Bubolet, kapelu, která v sobě nese jejich odkaz a hraje dodnes. Na bicí hraje Radek Hurt (ex-Uragan Andrew and Reggae Orthodox, Orly w blotie Europy), na elektrickou kytaru Adam Babuljak, na saxofon Blek, na klarinet František Josef Babuljak, na perkuse Lukáš Černý. Babuljak hraje klávesy a zpívá(foto č.47).

Bubolet je zatím poslední Babuljakova kapela. Repertoár vychází ze skladeb Babaletu i Mama Bubo, zvuk z reggae a nové vlny osmdesátých let 20.století, je však současný. Neprobíhá výrazný hudební vývoj, „jde nám o muzikantskou pohodu, vzpomínky, občasný úlet v improvizaci.“ **(CD 42)**

4 Hráčem na citeru

Babuljaka mnozí znají právě jako citeristu, především milovníci etno a world music (foto č. 47). Na citeru⁹⁹ začal hrát ve skupině Relaxace. „Mazánek měl doma citeru a nikdo na ni nehrál. Tak jsem si ji naladil a začal na ni hrát. Vůbec jsem nepřemýšlel o tom, že bych se někoho ptal nebo sháněl informace, hned jsem začal vyluzovat zvuky, hledat, zkoušet. Nejjednodušší a ohromně zajímavé mi přišlo hrát na citeru čistítka na zobcovou flétnu jako paličkami. Hadřík skvěle tlumil rozeznělé struny, kovový konec čistítka struny rozeznával cinkavým zvukem, klepnutí o dřevěný korpus dodávalo zvuk perkusí. Hrál jsem na citeru trochu jako na cimbál a timbál dohromady. Relaxace tím velmi posílila rytmickou složku. Rozeznělé struny vykouzly harmonickou plochu, ze které do nekonečné melodie vyrážely občasné konkrétní tóny. Sám jsem kolikrát nevěřil svým uším.“

Babuljak svou hru na akordickou citeru rozvíjel. Upravoval ladění, začal používat trsátka, hrál prsty, kombinoval techniky (CD 44). Vytvořil svůj vlastní styl hry na citeru. Mazánek o něm říká: „Nikdo ve světě takhle nehraje, je to osobitý a jedinečný. Prostě ho napadají všechny možné způsoby, jak na to hrát, ať je to trsátkem nebo jenom rukou nebo paličkama.“¹⁰⁰

V roce 1993 natočil citerovou improvizaci *Bubala I* (MC, archiv Bubosound), o rok později ve studiu H Tomáše Hadravy a Petra Štíky již první regulérní album na citeru, *Neklidná Bubolova mysl* (MC, Bubosound). V roce 1995 dostal nabídku od nově vzniklého hudebního vydavatelství Sound and Silence ke spolupráci, která začala natočením dalšího citerového alba *Muž s batohem* (MC, Sound and silence, 1996, CD 43). Zde hrál také na kalimbu, bicí i klarinet, album obsahovalo krátké skladby (*Wanjoo uwa wanjoo*: 1:50, *Vltavská dumka*: 2:01) i dlouhé improvizace (*Lod' ve víru*: 17:53, *Muž s batohem*: 32:26). Recenzent Ivo Sedláček o albu napsal toto: „A pak nás to najednou odvane do nedohledných vod s přelévajícími se vlnami zasněných citer, chvílemi trošku

⁹⁹ **Citera** je mnohostrunný hudební nástroj libého zvuku, v různých zemích světa má odlišné tvary a podoby, v historii existovaly specifické národní typy citory, lidové i koncertní nástroje. Zither. *Encyclopædia Britannica* [online]. Encyclopædia Britannica, c2022 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/art/zither>

Babuljak zpočátku hrál na hmatníkovou citeru, na té se obvykle hraje melodie na hmatníku levou rukou a harmonie na akordicky naladěných strunách pravou rukou, později přešel na akordovou citeru, která neobsahuje pražce, pouze struny naladěné částečně akordicky a částečně chromaticky.

¹⁰⁰ BABULJAKOVÁ, Dorota. Rozhovor s Jiřím Mazánkem z 6. dubna 2022, Praha. Zaznamenán, dostupný v internetovém úložišti Doroty Babuljakové.

nostalgických a chvílemi zase někam do daleka putujících. To vše okořeněno sprškou roztomilých hudebních nápadů, které nenudí.“¹⁰¹

Vydání alba *Muž s batohem* znamenalo začátek mnohaletého koncertování, cestování bez dalších spoluhráčů, hraní v čajovnách, v hudebních klubech, na zámcích, hradech, v knihovnách, na festivalech. Spolu s Antonínem Korbem a Milošem Valentou vzniklo album *Setkání* (MC a CD, Sound and silence, 1997), které se neslo v podobném duchu. V roce 1998 účinkoval Babuljak na Světovém kongresu citeristů v Rožnově pod Radhoštěm, pořádaném Ostravským citerovým klubem Radegast.

¹⁰¹ SEDLÁČEK, Ivo. Hudba, která poteší. *Regenerace*. 1997, (4). Výstřižek, AKB.

5 Divadelní spolupráce

5.1.1 Malý nezbeda

Koncem roku 1985 zazvonili u dveří Babuljakova bytu Tomáš Vorel¹⁰² a Jaroslav Róna¹⁰³ s otázkou, jestli by nesložil hudbu k jejich autorskému divadelnímu představení *Malý nezbeda*, které připravovali pro hereckou skupinu Mimóza, součást sdružení Pražská pětka (Mimóza, Sklep, Kolotoč, Křeč, Vpřed). Babuljak nabídku přijal. Vznikla tak rocková burleska o šesti obrazech, provokativní hra plná symbolů, alegorií, barevných efektů, šokujících scén, nezvyklých kostýmů, emocí a tepající elektronické hudby (foto č. 49). V hlavních rolích byli obsazeni Fero Burda, Martin Dejdar, David Vávra, Monika Načeva a Eva Holubová, představení živě doprovázela kapela. *Malý nezbeda* se hrál v letech 1986–1987. Repríz nebylo mnoho, realizace představení byla kvůli výpravnosti technicky velmi náročná.

Mimo občasné spolupráce s divadlem Sklep (natáčení výročních klipů, hudební produkce na akcích divadla, hudební doprovod pořadu *Piš, Kafka, Piš*,¹⁰⁴ záskoky na besídkách) vytvořil Babuljak v roce 1994 spolu s Davidem Vávrou pásmo akční poezie *Litací zmrdáci*, které po celou dodnes reprízuje po České republice (foto č. 48). Společné písně nejen z tohoto pořadu vydali na albu *Čau hele* (CD, Levné knihy, 2005, CD 45). Podíleli se na přípravě TV show *Mlčeti zlato* (1996), spolupracovali na komerčních akcích, na kursech Letní slavnické školy duchovního experimentu (mj. výtvarné, hudebně dramatické pásmo *Ze života planet*, viz s. 44).

¹⁰² **Tomáš Vorel** (1957) – režisér, herec. Vystudoval obor Režie na FAMU. Byl členem divadla Sklep (1976–86) a skupiny Mimóza (1980–87), jejíž náplň s D. Vávrou a Z. Běhalem směřoval k politicky a umělecky opozičnímu undergroundu např. *Klokotání* (1980), *Muzikál* (1980), *Podívejte, jak se krotí* (1981), *Malý nezbeda* (1987). V průběhu osmdesátých let spolupracoval s Pražskou pětnou, Recitační skupinou Vpřed aj. Od roku 1987 je režisérem filmového studia na Barrandově, jeho filmová tvorba obsahuje kratší snímky (*Kašpárek*, *Rychlé šípy zakládají klub*, *Zákon samurajů*) i celovečerní filmy (*Kouř*, *Kamenný most*, *Pražská pětka*, *Gyml*). Ve filmovém průmyslu pracoval v menším měřítku i jako scénárista (*Kašpárek*, *Instalatér z Tuchlovic*), producent (*Instalatér z Tuchlovic*, *Gyml*), herec (*Kašpárek*, *Gyml*), střihač (*Instalatér z Tuchlovic*, *Gyml*) a kameraman (*Cesta domů*, *Vejška*). HOLEŇOVÁ, Jana, ed. Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima. Praha: Divadelní ústav, 2001. s. 362.

¹⁰³ **Jaroslav Róna** (1957) – malíř, sochař. Spoluzaložil uměleckou skupinu Tvrdohlaví (1987). Hostoval na letní sklářské škole v Pilchucku, USA. V letech 2005–2012 byl vedoucím pedagogem oboru sochařství na AVU. Mezi jeho nejvýznamnější sochařská díla patří *Labyrint na Krétě* (1992), *Sépie v Klenové u Klatov* (1996), *pomník Franze Kafky* (2003), *Malý Marťan v Praze* (2005), *David a Goliáš v Chebu* (2007).

Jaroslav Róna [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.jaroslav-rona.cz>

¹⁰⁴ *Piš, Kafka, piš*. IVysílání [online]. Česká televize, c1996–2021 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.ceskatelivize.cz/porady/10790439321-pis-kafka-pis/>

6 Filmová spolupráce

Během roku 1985 nadšenci Alexej Guha, Petr Ryba a Vladislav Burda natočili neoficiální klipový film *Hudba 85*. Snímek sestává z klipů hudebních skupin dobové alternativní scény, např. Garáž, Hudba Praha, Dybbuk, Krásné nové stroje, Precedens, a také Mama Bubo (skladby *Stejně skončíš jako já*, *Nemám tvář*) a Babalet (skladby *Mrtvý žert*, *Divný Babylon*). Mezi jednotlivými klipy Josef Zub Vlček v satirickém duchu uvádí jednotlivé kapely.¹⁰⁵ Film vznikl v amatérských podmínkách, promítal se po bytech. Teprve po roce 1989 se dočkal oficiálního uvedení.

V rámci festivalu Rockfest v roce 1988 natočila Československá televize s některými kapelami hudební záběry, z nichž vznikl klipový film *Rockparáda* (režie Václav Křístek). Ve snímku se představila i Mama Bubo se skladbou *Čas bubnů*.

Na základě úspěšné spolupráce s divadelní jednotkou Mimóza (viz 5) dostal Babuljak nabídku od Václava Marhoula, producenta filmu *Pražská pětka* (režie Tomáš Vorel), složit hudbu ke zfilmované parodické povídce *Výlet na Karlštejn*. Grotoska pojednává o rodinném výletu na Karlštejn, který se zvrtné v boj o život.¹⁰⁶ Film měl premiéru v roce 1989.

Babuljak skládal a natáčel hudbu k reklamním videím z továren a provozů pro úřad Technologie ekonomiky a strojírenství (1988-1990), pro reklamní agentury (producenti např. Pavel Janda, Ondřej Trojan) ozvučoval reklamní spoty (1989-1992).

¹⁰⁵ *Hudba 85* [film]. Režie Alexej GUHA, Petr RYBA, Vladislav BURDA. Československo: ESOP, 1986.

¹⁰⁶ *Pražská pětka* [film]. Režie Tomáš VOREL. Československo: Filmové studio Barrandov, 1989.

Závěr

Bakalářská práce se věnuje osobnosti a dílu polyžánrového hudebního skladatele a multiinstrumentalisty Karla Babuljaka. Začínal jako amatérský hudebník s minimem teoretických znalostí, avšak poháněný touhou tvořit. Škála jeho skladeb je v mnohém ohledu pestrá, protože se nedokázal obejít bez experimentu a nikdy nevydržel u jednoho žánru příliš dlouho. Babuljak se nebál inovace ani netradičních postupů, stal se jedním z průkopníků reggae v Československu, významně přispěl do místní progresivní alternativní hudební tvorby (primárně v osmdesátých letech dvacátého století) i do žánru meditativní a relaxační hudby. Vlastislav Matoušek o jeho skladatelském talentu říká: „jediná nevýhoda jeho skladeb je, že nejsou moje.“ Obdobný osobní vkus jako Matoušek či protagonista práce může sdílet či vyznávat málokdo, avšak množství lidí, které Babuljak svou hudbou roztancoval, potěšil nebo alespoň přiměl k rozjímání, není rozhodně zanedbatelné. I když Babuljak v paměti většiny posluchačů středního proudu neutkvěl, předložený spis by mohl čtenáře přesvědčit, že jeho hudba stojí za poslech.

Text doplněný audio-přílohou a fotografiemi informuje životě a díle Karla Babuljaka, a to v některých částech podrobněji, v jiných stručněji. Omezený rozsah bakalářské práce neumožnil vyčerpat pojednávané téma celé. Rozšířit by bylo možné především kapitoly 4, 5 a 6. Bylo by také přínosné podrobit několik Babuljakových skladeb detailnímu hudebnímu rozboru. Nevyužitý zůstal rovněž částečně sesbíraný materiál ke kapitole „Karel Babuljak v pohledu jiných“.

Předložená bakalářská práce může posloužit jako zdroj utříděných informací nejen o Karlu Babuljakovi, ale také o hudebních tělesech či muzikantech s ním spjatých. Může rovněž poskytnout jeden z obrazů kulturního a hudebního života v socialistickém Československu.

Resumé

This bachelor thesis deals with the personality of the polygenre composer and multi-instrumentalist Karel Babuljak, primarily mapping his musical work. In the first part it briefly describes his life, and the core of it is to introduce the reader to Babuljak's both group and solo musical projects. The musician's work is portrayed coherently and in context, from his childhood to the present day, mostly focusing on the three most important music groups, Relaxace, Mama Bubo and Babalet. The work also mentions all the other significant musical groups that the musician founded, as well as those of which he was only a temporary member, and describes their line-ups, musical content, functioning, recordings and places of work. An integral part of the book is a CD with samples of selected songs, an appendix with discography, photographs and posters that match the written speech. The work is based primarily on the personal evidence of the protagonist, supplemented by specialized literature and original documents of the time (e.g. magazines, posters), an additional source of information are evidences of Babuljak's selected musical colleagues.

Literatura a prameny

Literatura

BERGIER, Jacques a Louis PAUWELS. *Jitro kouzelníků: úvod do fantastického realismu*. Přeložil Jiří KONÚPEK. V Praze: XYZ, 2009. ISBN 978-80-86864-88-4.

FIKEJZ, Miloš. *Český film: herci a herečky*. Praha: Libri, 2008. ISBN 80-7277-331-3.

GRATIAS, Petr. *Cesty do rockového nebe: jedenáct portrétů československých rockerů*. Brno: Nakladatelství JOTA, 2019. ISBN 978-80-7565-529-5.

HOLEŇOVÁ, Jana, ed. *Český taneční slovník: tanec, balet, pantomima*. Praha: Divadelní ústav, 2001. ISBN 80-7008-112-0.

CHADIMA, Mikoláš. *Alternativa I: od rekvalifikací k "nové" vlně se starým obsahem: (svědectví o českém rocku sedmdesátých let)*. Praha: Galén, [2015]. Olivovníky. ISBN 978-80-7492-203-9.

JONSSONOVÁ, Pavla. *Devět z české hudební alternativy osmdesátých let*. Praha: Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-4328-1.

LINDAUR, Vojtěch a Ondřej KONRÁD. *Bigbít*. Praha: Torst, 2001. ISBN 80-7215-148-7.

TŘEŠTÍK, Michael, ed. *Kdo je kdo v České republice na přelomu 20. století: 5000 biografických hesel nejvýznamnějších osobností*. Praha: Agentura Kdo je kdo, 1998. ISBN 80-902586-0-3.

VLČEK, Josef a Aleš OPEKAR. *Excentrici v přízemí: (nová vlna v Čechách - příběh dušičkový)*. Praha: Panton, 1989. Impuls (Panton).

Rozhovory a korespondence

BABULJAKOVÁ, Dorota. *Rozhovory s Karlem Babuljakem z období září 2021 – duben 2022*. Částečně zaznamenány, dostupné v internetovém úložišti Doroty Babuljakové.

BABULJAKOVÁ, Dorota. *Rozhovor s Davidem Vávrou z 24. února 2022*. Zaznamenán, dostupný v internetovém úložišti Doroty Babuljakové.

BABULJAKOVÁ, Dorota. *Rozhovor s Terezou Babuljakovou z 5. března 2022, Mýto*. Nebyl zaznamenán.

BABULJAKOVÁ, Dorota. Rozhovor s Jiřím Mazánkem z 6. dubna 2022, Praha. Zaznamenán, dostupný v internetovém úložišti Doroty Babuljakové.

BABULJAKOVÁ, Dorota. Rozhovor s Tomášem Černým z 9. dubna 2022, Praha. Zaznamenán, dostupný v internetovém úložišti Doroty Babuljakové.

BABULJAKOVÁ, Dorota. E-mailová korespondence s Vlastislavem Matouškem mezi dny 15. 2. 2022 a 23. 4. 2022. Dostupná v e-mailové schránce Doroty Babuljakové.

BABULJAKOVÁ, Dorota. E-mailová korespondence s Jiřím Mazánkem mezi dny 13. 3. a 17. 4. 2022. Dostupná v e-mailové schránce Doroty Babuljakové.

Prameny

Všechny prameny jsou dostupné v AKB.

Kompletní diskografie (viz příloha Diskografie).

Výstřižky z již neidentifikovatelných časopisů.

Sepsané vzpomínky Karla Babuljaka.

ČERNÝ, Jiří. *Máma Bubo - Na Máchově jezeře*. Praha: Bubosound, 1984. Sleeve-note.

ČERNÝ, Jiří. *Relaxace*. Praha: Panton, 1988. č. 81 0353-7 311. Sleeve-note.

DORŮŽKA, Petr. *Hypnotix - Rastaman in Prague*. Praha: Bonton, 1990. Sleeve-note.

DVOŘÁK, Petr. *Profily Rockfestu*. Praha, 1987. Ústav pro kulturně výchovnou činnost. Sleeve-note.

Jupiter 08 Bulletin: Archeology of Slavic Electronic Sound Issue No 03 is here together with: MÁMA BUBO. Praha: Endless Illusion Records, 2017. Published with the re-release of the EP Planeta Haj.

KORÁL, Petr. Boothill: Není akustika jako akustika. *Rock&Pop*. 2001, (srpen), 66.

LINDAUR, Vojtěch. *Mama Bubo - Aby se nám milovali*. Praha: Panton 1989. Sleeve-note.

OPEKAR, Aleš. *Relaxace pod hvězdnou oblohou*. Mladá fronta. 1985. Výstřižek, zbytek časopisu nedochován.

POK, Marcel, Pavel PŘÍHODA a Antonín RÜKL. *Signum temporis: O cestě člověka za poznáním vesmíru*. Praha: Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, 1984. Program k pořadu Signum temporis.

SEDLÁČEK, Ivo. Hudba, která poteší. *Regenerace*. 1997, (4). Výstrižek.

T klub při ZO SSM Tesla Jáchymov a MĚV SSM Ostrov. Ostrov nad Ohří, 1982. Buklet ke koncertu Relaxace.

VLČEK, Josef. *Rockin' with Mr. Slon: Kokochod*. Rock&Pop. 1990.

Záznam pořadu Větrník Českého rozhlasu z 22. listopadu 1985.

Internetové zdroje

ADAMS, Deborah. *The Morning of the Magicians: The Classic Revelation of a New Consciousness* [online]. c2009 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <https://www.curledup.com/mornmagi.htm>

Aleš Březina [online]. 2012 [cit. 2022-04-14]. Dostupné z: <http://alesbrezina.cz/>

Bezstarostná jízda. CSFD.cz [online]. Praha: POMO Media Group, c2001-2022 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/4508-bezstarostna-jizda/prehled/>

Březina Aleš. Musicbase [online]. Praha: Hudební informační středisko, c2012-2022 [cit. 2022-04-14]. Dostupné z: <https://www.musicbase.cz/skladatele/1201-brezina-ales/>

Dobrá čajovna [online]. Praha: Spolek milců čaje [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.tea.cz/>

HNÁT, Lubomír. *Luboš Hnát – neuvěřitelná shoda*. Rockový svět [online]. Praha [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: https://www.rockovy-svet.cz/rozhovory/rozhovor_lh/

HUBIČKA, Jiří. Bytové divadlo. *Český rozhlas* [online]. Praha, c1997-2022, 4. 4. 2013 [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/bytove-divadlo-7985011>

Hudba Praha - Hudba Praha. *Discogs* [online]. c2022 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.discogs.com/release/5395614-Hudba-Praha-Hudba-Praha>

Jaroslav Róna [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.jaroslav-rona.cz>

Jiří Mazánek [online]. Praha, c2022 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.jirimazanek.cz/>

KALINA, Petr Ch. Babuljak, Karel. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Brno: Ústav hudební vědy, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2006 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z:

https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1001929

Kapela Snoo: O skupině. Osobnosti.cz [online]. Praha: Tiscali media, c1996-2022 [cit. 2022-03-24]. ISSN 1801-5131. Dostupné z: <https://o-skupine.hudebniskupiny.cz/kapela-snoo>

KOCÁBEK, Antonín. Country i taneční hudba v jednom tyglíku. *Český rozhlas* [online]. Praha, c1997-2022 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/country-i-tanecni-hudba-v-jednom-tyglíku-5305425>

KORÁL, Petr. Zapomenuté české kapely 16. | Chirurgia. IReport.cz: Music and Style Magazine [online]. Praha: iREPORT, 2. 11. 2020 [cit. 2022-03-24]. Dostupné z: <https://www.ireport.cz/clanky/style/zapomenute-ceske-kapely-16-chirurgia>

LÁNA, Oldřich. *Relaxace. Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Brno, 2009 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1002443

MACEK, Petr. Březina, Aleš. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Brno: Ústav hudební vědy, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2014 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1002913

Michal Braxatoris [online]. [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <http://www.braxatoris.eu/>

Muzivizitka – Luboš (vlastně správně Lubomír) Hnát. *Muzikus* [online]. Praha: Muzikus, c2020, 20. 1. 2008 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.casopismuzikus.cz/clanky/muzivizitka-lubos-vlastne-spravne-lubomir-hnat>

Od ucha k uchu aneb Fenomén Šafrán [online]. Praha: Národní knihovna České republiky [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-a-kulturni-akce/vystavy/fotogalerie-2018/od-ucha-k-uchu-aneb-fenomen-safran>

PACLÍKOVÁ, Adéla a Pavel ŠVEC. Novým předsedou pražské ODS se stal Filip Humplík. *IDNES.cz / zpravodajství* [online]. Praha: MAFRA, c1999-2022, 2013 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/novym-predsedou-prazske-ods-se-stal-filip-humplik.A131121_222929_praha-zpravy_js

Piš, Kafka, piš. IVysílání [online]. Česká televize, c1996-2021 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10790439321-pis-kafka-pis/>

POLÁČEK, Radek. *Matoušek, Vlastislav* [online]. Brno: Ústav hudební vědy, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2016 [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1002800

Předseda pražské ODS Filip Humplík už nebude pozici obhajovat. Echo24.cz [online]. Praha: ECHO MEDIA, c2022, 2017 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/pHXxk/predseda-prazske-ods-filip-humplik-uz-nebude-pozici-obhajovat>

RIEDEL, Jaroslav. *Czech! Till Now You Were Alone* (1985). Magazín Uni [online]. Praha: Unijazz, sdružení pro podporu kulturních aktivit, c2022, 2017 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.magazinuni.cz/hudba/czech-till-now-you-were-alone-1985/>

The Plastic People of the Universe [online]. Agentura Wap Doo Wap, c2006-2021 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <http://plastic-people.cz/>

TV program: Všechna vysílání pořadu v archivu. Česká televize - Tv program [online]. Praha: Česká televize, c1996 - 2021 [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: [https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr\[SIDP\]=10168873366&filtr\[obdobi\]=archiv&radit=vzestupne&stranka=10](https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr[SIDP]=10168873366&filtr[obdobi]=archiv&radit=vzestupne&stranka=10)

VLČEK, Josef. *Jazzová sekce Svazu hudebníků ČR. Program 9. pražských jazzových dnů: 4. 11.* Praha, 1979. Dostupné také z: <https://www.popmuseum.cz/knihovna/programy-a-bulletiny/zpravodaje-prazskych-jazzovych-dni>

Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014. Volby.cz [online]. Praha: Český statistický úřad, c2018, 2014 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=12&xdz=4&xnumnuts=1100&xobec=554782&xstrana=53>

Volby do zastupitelstev obcí 05.10. - 06.10.2018. Volby.cz [online]. Praha: Český statistický úřad, c2018, 2018 [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=12&xdz=4&xnumnuts=1100&xobec=554782&xstrana=53>

Zither. *Encyclopædia Britannica* [online]. Encyclopædia Britannica, c2022 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/art/zither>

Filmy

Easy Rider [česky Bezstarostná jízda] [film]. Režie Dennis HOPPER. USA, 1969.

Hudba 85 [film]. Režie Alexej GUHA, Petr RYBA, Vladislav BURDA. Československo: ESOP, 1986.

Pražská pětka [film]. Režie Tomáš VOREL. Československo: Filmové studio Barrandov, 1989.

Přílohy

Zdrojem všech příloh je AKB.

Fotografie

Jména osob jsou udávána zleva doprava, totožnost jednotlivých osob určoval Karel Babuljak. Pro jméno Karel Babuljak je použita zkratka KB. Každá fotografie je v textu práce přiřazena do kontextu pomocí označení: (foto č. X). Popisky udávají, na jaký nástroj dotyčný muzikant hrál, i když ho v tu chvíli nedrží. V několika případech se obsazení na fotografii přesně neshoduje se složením kapely zmíněným v textu, v takovém případě se jedná o příležitostnou a výjimečnou akci, pro tvorbu práce nebyla k dispozici adekvátnější fotografie.

V rozšířené verzi fotografické přílohy, která se nachází na příloženém CD jsou v popiscích pro lepší přehlednost používány pro názvy kapel následující zkratky:

bab – Babalet

mb – Mama Bubo

chichi – Chichimeku

snoo – kapela Snoo

rel – Relaxace

Vzhledem k velkému množství fotek nejsou v digitální příloze popisky úplné a zcela jednotné, přesto mají značnou informační hodnotu.

1. Míša a Kája Babuljakovi, 1958.

2. Greenmonster, 1971. Jindřich Horáček (kytara), Karel Holl (kytara), Karel Babuljak (klavír), Vladimír Klůz (bicí), Vladimír Jirkovský (baskytara).

3. Du Huma, klub Eden, Praha, 1973. Jan Černý (baskytara), Libor Vaňkovský (bicí), Karel Holl (kytara), za ním schovaný Stanislav Bruder (housle) a KB (klavír).

4. První koncert Relaxace, IX. Pražské jazzové dny, Praha, 1979. KB, Jiří Mazánek, Vlastislav Matoušek.

5. Relaxace při koncertě v Ostrově nad Ohří, 1982.
KB, Mazánek, Matoušek a Miloš Valenta na housle.

6. Relaxace v Klementinu. KB, Miloš Valenta, Jiří Mazánek, Vlastislav Matoušek.

7. Relaxace s Alešem Březinou (vlevo nahoře).

8. Relaxace na festivalu In Ney Instruments v Egyptě, 1994. Mazánek, Matoušek, KB.

9. Relaxace v centru Potala, Praha, 2022. KB, Mazánek, Matoušek.

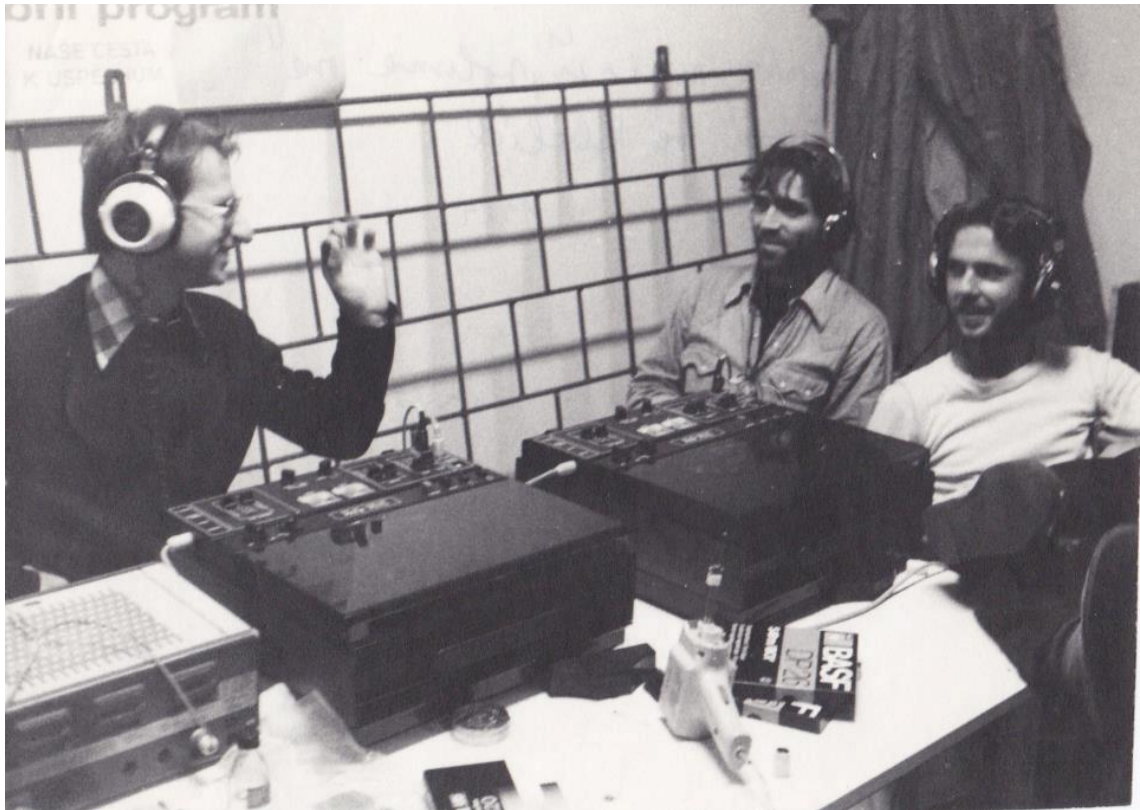
10. Bakelit v Bedřichově na akci Royal repetent klubu, 1982. M. Brožek (baskytara), KB (kytara), S. Chotaš (bicí), R. Voplakal (zpěv), J. Haas (saxofon), Z. Maňák (kytara).

11. První koncert Mama Bubo v A-klubu v Podolí, 1983. KB, Matoušek

12. Tamtéž. KB.

13. Natáčení Volume one, Praha Kbely, 1983. Charypar, Matoušek, Duroň.

14. Mama Bubo, Brno Tuřany, 1984. Matoušek, Babuljak.

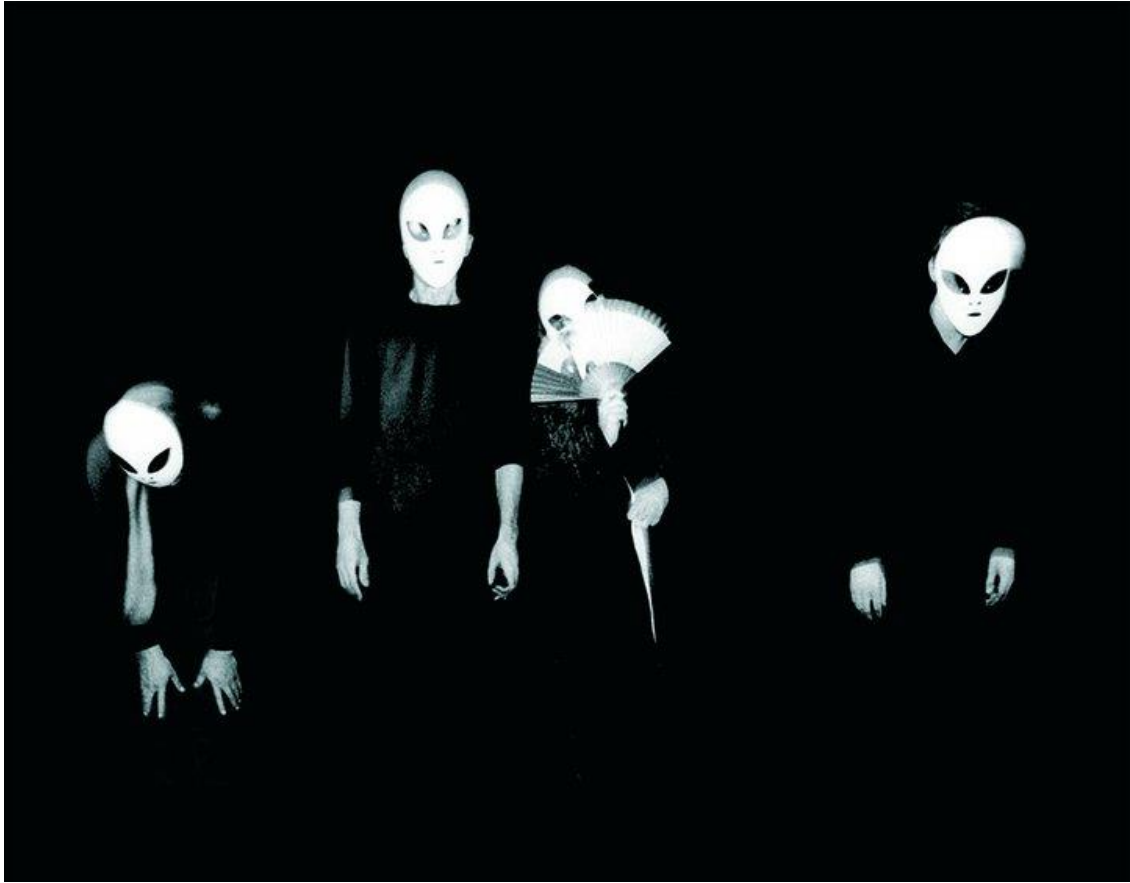
15. Mama Bubo v nahrávacím studiu u Babuljaka doma pracuje na Planetě Haj, Praha, 1985.

16. Mama Bubo 1989, Přemysl Urban (klávesy), KB (klávesy), Stanislav Švadlena (baskytara), Zdeněk Duroň (bicí), Jiří Charypar (kytara), Michal Braxatoris (zpěv).

17. Mama Bubo s Michalem Braxatorisem.

18. Křest CD Planeta Haj, Praha, Palác Akropolis, 2000.

19. Mama Bubo, vernisáž výstavy Jaroslava Róny, Trutnov, 2011.
Vlevo sedí věrný fanoušek kapely, Václav Havel.

20. Mama Bubo v paláci Akropolis, Praha, 2014.

21. Mama Bubo v Lucerna baru, Praha, 2017.
Na bicí hraje Pavel Špaček, na trumpetu Jan Máša.

22. Babalet, klub Futurum, Praha, 1984.
Jiří Šíma (saxofon), Aleš Drvota (zpěv), Jan Šimek (baskytara).

23. Babalet, Praha - Opatov, prosinec 1984.
Drvota, Karel Malík (saxofon), Stanislav Švadlena (baskytara), KB (klávesy).

24. Atmosféra na koncertech Babaletu, Praha, Palác kultury, 1986.
V čapce tanečník Asrath Limenih.

25. Tentýž koncert. Za klavírem KB, vedle Drvota.

26. Babalet natáčí EP *Zelená* ve Smetanově divadle, 1986. Drvota, Švadlena, Babuljak, Malík, Charypar (kytara), Kumandžas (bicí).

27. Babalet v Berlíně, 1989. V popředí zpěvák Martin Tankwey.

28. Babalet v Berlíně, 1989. Tankwey, Duroň, Ditrich, Babuljak, Charypar.

29. Babalet v sestavě 1992 – 2004. Jiří Šimsa (perkuse), Charypar, Tankwey, Babuljak, Antonín Korb (bicí), Švadlena, Bharata Rajnošek (saxofon).

30. Babalet v sestavě 2012 – 2017. Urban (klávesy), Charypar, KB, Ondřej Moravec (bicí), Ditrich (baskytara). Foto z koncertu na hradu v Lokti, 2015.

31. Babalet s Markem Šafarčíkem na baskytaru před koncertem v psychiatrické léčebně v Opavě, 2018. KB, Moravec, Šafarčík, Charypar, Urban.

32. Babalet s Adamem Babuljakem (druhý zprava) na baskytaru v klubu Panteon, Praha, 2019. Urban, Charypar, Moravec, A. Babuljak, KB.

33. Výjimečný koncert Babaletu po ukončení činnosti, Hvožd'any, 2021. Charypar, Tankwey, Korb, KB, Šimsa, Švadlena.

34. Hypnotix, Berlín, 1989. Bourama Badji.

35. Sajkedelik Šraml band, 1993. Slon (kytara), Pjér (baskytara), KB (kytara).

36. Šraml na Olšíně, 2001. Sabri Hilli (bicí), KB, Pjér, Arnošt Hanf (klávesy), Michal Sodja (banjo), Richard Cortez (housle), Slon.

37. Šraml na Lomečku u Starého Klíčova, 2014.
Hanf (ukulele), Pavel Špaček (bicí), KB (baskytara), Slon (kytara).

38. Boothill, Most, 1998. Martin Charvát (harmonika), Pavel Skoupý (baskytara), KB (bicí), Filip Humplík (zpěv), Patrik Balogh (kytara), Jan Stejskal (kytara).

39. První Republika, klub Nad Viktorkou, Praha, 2004.
KB (klávesy), Sabri Hilli (bicí), Pjér La Šéz (baskytara).

40. Kapela Snoo, Strakonice, 2001.

Vladislav Sosna (bicí), Karel KB (kytara), Blek (saxofon), Ladislav Koutský (trumpeta).

41. Kapela Snoo, Malostranská beseda, Praha, 2001.
Jaroslav Kára (kontrabas), Arnošt Hanf (klávesy), KB.

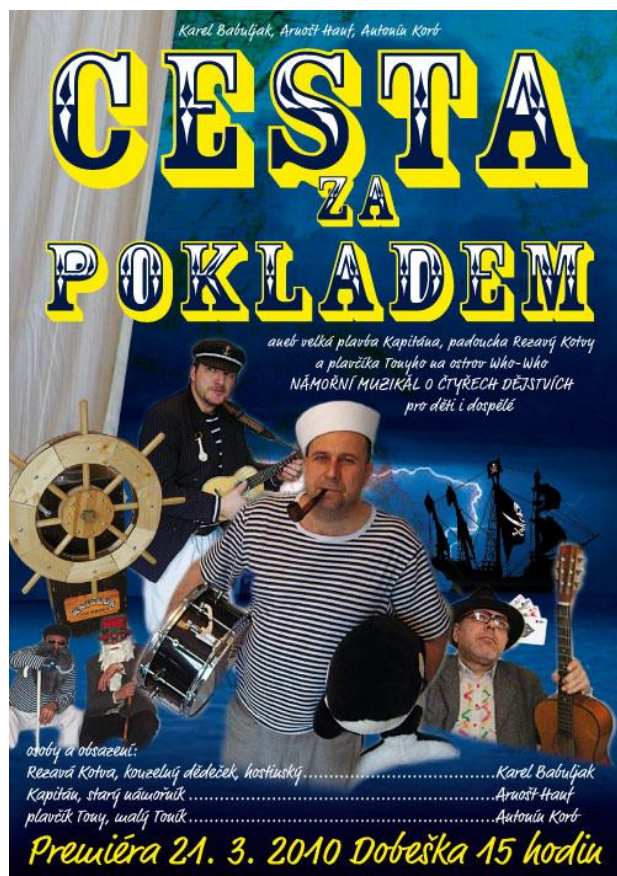
42. Kapela Snoo, pražská náplavka, 2010.

Marek Jech (trumpeta), Hanf, Pavel Skoupý (baskytara), Sabri Hilli (bicí), KB.

43. Pár mu jich dej kapela hraje námořnické písně, divadlo Minor, Praha, 2011.

Jech (trumpeta), Hanf (ukulele), KB (různé nástroje), Blek (saxofon), Korb (bicí), Slon (kytara).

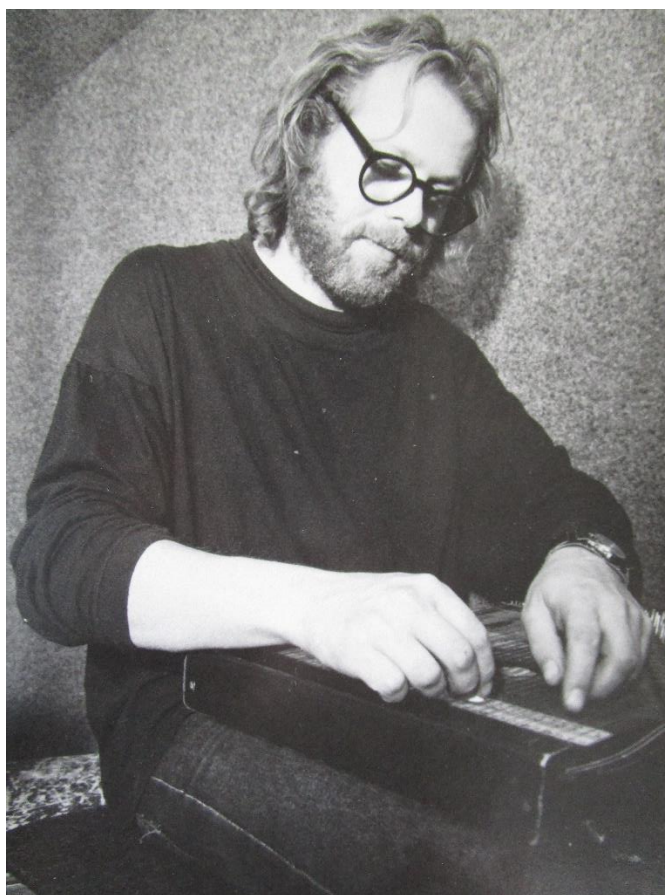
44. Plakát.

45. Chichimeku, festival Žofín v Novohradských horách, 2015. Hostující Arnošt Hanf (klávesy), Adam Babuljak (kytara), KB (melodika), Tereza Babuljaková (vokály), Marek Šafarčík (baskytara), Vlastimil Vlček (kytara), Zuzana Šimková (vokály), Dominik Fanta (trumpeta).

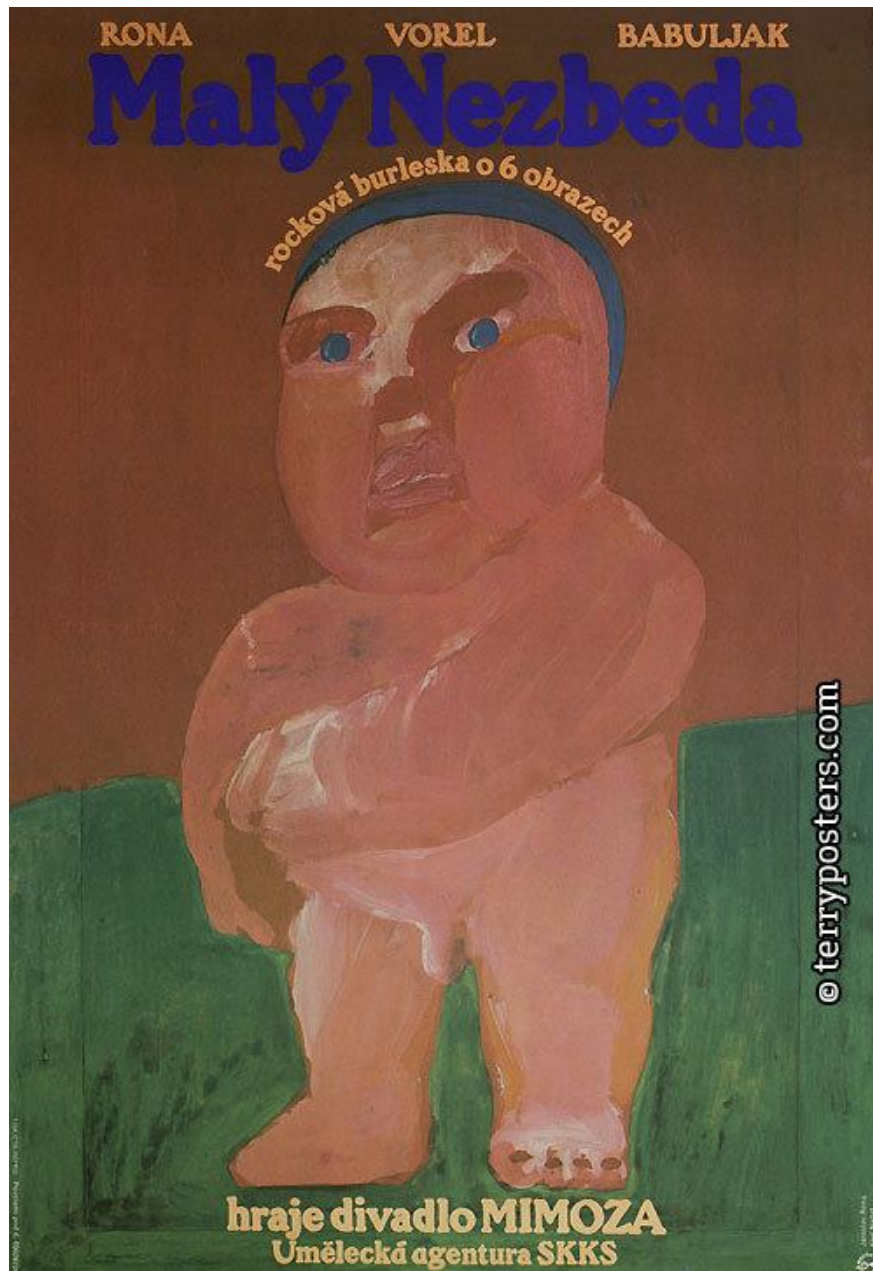
46. Bubolet, 2019. Blek (saxofon), Lukáš Černý (perkuse), KB (klávesy), Radek Hurt (bicí), leží Adam Babuljak (kytara).

47. Karel Babuljak („Muž s batohem“) hraje na citeru.

48. Představení *Lítající zmrdlci*, Tanvald, 2015. KB, David Vávra.

49. Plakát, 1986.

Audio-příloha – CD

Zvukové ukázky jsou v mp3 formátu přiloženy na CD. Každá skladba je v textu práce přiřazena do kontextu pomocí označení: **(CD X)**.

Du Huma

1. Ďábel spasitel (Karel Babuljak), záznam ze zkoušky, 1976

Relaxace

2. První koncert (Relaxace), live, Praha, 1979
3. Improvizace (Relaxace), live, Praha, 1983
4. Jazzová fujara (Relaxace), live, České Budějovice, 1984
5. John vo východnej (Relaxace), live, Praha, 1984
6. Signum temporis (Vlastislav Matoušek), live, České Budějovice, 1984
7. Večerní nářez (Jiří Mazánek), EP Relaxace: Relaxace, 1988
8. Dorka (Aleš Březina), CD Relaxace: Dhyána, 1991
9. Vítr v bambusovém háji (Relaxace), CD Relaxace: Indické inspirace, 2004

Velorex Blues Band

10. Sedmá disharmonie (Karel Babuljak), záznam ze zkoušky, 1980

Bakelit

11. I like reggae (zpěv P. Voplakal), live, Praha, 1982
12. Improvizace, live, Praha, 1983

Mama Bubo

13. Máme rádi (Karel Babuljak), demo, 1982
14. Máme rádi (Karel Babuljak), MC Mama Bubo: Volume one, 1983
15. Máme rádi (Karel Babuljak), live, 2012
16. Baňatost (Karel Babuljak, Vladimír Kaláb), MC Mama Bubo: Na Máchově jezeře, 1984
17. Staphylokokové (Karel Babuljak), MC Mama Bubo: Divný věci, 1985
18. Za zdí (Karel Babuljak), MC Mama Bubo: Planeta Haj, 1985
19. V Čechách najdeš přítele (Karel Babuljak), MC Mama Bubo: Planeta Haj, 1985
20. Je náš (Karel Babuljak), Mama Bubo: Vakuum, 1985
21. Čas bubnů (Karel Babuljak), Rockparáda České televize, 1988
22. Co to má být? (Karel Babuljak), CD Mama Bubo: Planeta Haj live, 2006

Babalet

23. Svědomí (Aleš Drvota), live, Brno Tuřany, 1984
24. Zelenou (Aleš Drvota/Karel Babuljak), SP Babalet: Babalet, 1986
25. Rastarock (Petr Kumandžas), SP Babalet: Babalet, 1986
26. African Woman (Babalet), LP Babalet: Babalet, 1990
27. Kytkový reggae (Karel Babuljak/Vladimír Kaláb), CD Babalet: Kytkový reggae, 1994
28. Jeruzalem (Karel Babuljak), CD Babalet: Kytkový reggae, 1994
29. Zelenou (Aleš Drvota/Karel Babuljak), radio Wave, 2015

Hypnotix

30. Afrika siloo (Hypnotix), LP Hypnotix: Rastaman v Praze, 1990

Sajkedelik Šraml band

- 31. Otevři se lásko (K.B., Pjér La Šéz), MC Sajkedelik Šraml band: Město králů, 1993
- 32. Jízda (Sajkedelik Šraml band), MC Sajkedelik Šraml band: Jízda, 1993
- 33. Na Máchově jezeře (Aleš Drvota), live, Praha, 2004

Boothill

- 34. Get A Lawyer (Filip Humplík), CD Boothill: Original Movie Soundtrack, 2000

První republika

- 35. Motýlek (Pjér La Šéz, První republika), demo, 2002

Kapela Snoo

- 36. Kinimana (Karel Babuljak), CD Kapela snů: Jaképak s tím cavyky, 2002
- 37. Hubert (Karel Babuljak), CD Kapela Snoo: Rabaram, 2005
- 38. Viola (Karel Babuljak), CD Snoo: Cože?!!, 2011

Námořnické projekty: Pár mu jich dej

- 39. Pluje loď Viktoria (Karel Babuljak), CD Pár mu jich dej: Pár mu jich dej, 2008

Chichimeku

- 40. Lili (Karel Babuljak), CD Chichimeku: Tanec živlů, 2013
- 41. Slýchá hlas (Karel Babuljak), demo, 2021

Bubolet

- 42. Směs ze zkoušky (Karel Babuljak), live, 2019

Hráčem na citeru

- 43. Vltavská dumka (Karel Babuljak), CD Karel Babuljak: Muž s batohem, 1996
- 44. Jej súvé (Karel Babuljak), CD Karel Babuljak: Setkání, 1997

Spolupráce s Davidem Vávrou

- 45. Sputnik (Karel Babuljak, David Vávra), CD, David Vávra a Karel Babuljak: Čau hele!, 1996

Diskografie

Relaxace

Relaxace – Relaxace (EP Panton 1988)
Relaxace – Hudba sfér (MC Panton 1989)
Relaxace – Ticho (MC Ali records 1990)
Relaxace – Dhjána (CD Arta 1991)
Relaxace – Kadael (CD Arta 1993)
Relaxace – Morning Prayer (MC Corrosive Tapes 1992, CD Anne rec 2002)
Relaxace – Český Koan (CD, MC Sound and silence 1996)
Relaxace – Indické inspirace (CD Kma 2004)

V roce 2009 vydal © Jiří Mazánek výběry z archivních snímků:

Relaxace – Extáze a meditace
Relaxace – Indické a lidové inspirace
Relaxace – 80.léta
a v dalších letech záznamy výročních koncertů:
Relaxace – 30 let (2010)
Relaxace – 35 let (2014)

mluvené slovo:

Relaxace, Frýdl, Přeučil – Bhagavadgíta (MC Awika 1993)

video:

Relaxace – Sen (video Bubosound 2014), film z turné Relaxace po Egyptských etno festivalech.

Mama Bubo

Máma Bubo – Volume One (MC Bubosound 1983 - samizdat)
Máma Bubo – Na Máchově Jezeře (MC, Bubosound 1984 - samizdat)
Máma Bubo – Divný věci ((MC Bubosound 1985 - samizdat)
Mama Bubo – Planeta Haj (MC Bubosound 1985 – samizdat)
Máma Bubo – Aby se nám milovali (EP Panton 1987)
Máma Bubo – Baňatost (CD, MC Primus 1991)
Mama Bubo – Planeta Haj (CD Anne Rec 2000)
Mama Bubo – Planeta Haj live (CD Bubosound 2006)
Mama Bubo – Co se nevešlo (CD Bubosound (2012)
Mama Bubo – Planeta Haj (2 LP Endless illusion Rec 2018)

video:

Hudba 85, DVD Kma 2005
Rockparáda – Česká televize

Babalet

Babalet – Zelenou (SP panton1985)
Rockový maraton (LP panton 1986)
Babalet – Babalet (LP panton 1990)
Babalet a Ali Baba live 1986 (CD, MC ChM production 1994)
Babalet – Kytkový reggae (CD, MC Popron 1995)
Martin Tankwey a Babalet – Zítřka bude slunýčko (CD, MC Multisonic 1997)

Best of Babalet 20 years (CD, KMa 2004)

video: Hudba 85, DVD Kma 2005

Hypnotix

Rastaman in Prague (LP Bonton 1990)

Sajkedelik Šraml Band

Sajkedelik Šraml Band – Město králů (MC Bubosound 1993, CD Fendrychovy Ostrovy 1999)

Sajkedelik Šraml Band – Jízda (MC Bubosound 1993)

Sajkedelik Šraml Band – Indiánské písně (MC Bubosound 1994, CD Fendrychovy ostrovy 2000)

Sajkedelik Šraml Band – Ruské verze (MC Bubosound 1995)

Sajkedelik Šraml Band – Sedmička (MC Bubosound 1997)

Sajkedelik šraml band – U Rafa (CD Bubosound 2003)

Boothill

Original movie soundtrack (CD Hang Me High Records 2000)

Kapela Snoo

Kapela snů – Jaképak s tím cavyky (CD Bubosound 2002)

Kapela Snoo – Rabaram (CD Bubosound 2005)

Snoo – Cože?!!! (CD Bubosound 2011)

Chichimeku

Chichimeku – Tanec živlů (CD Bubosound 2014)

Citerová tvorba

Karel Babuljak – Neklidná Bubolova mysl (CD Bubosound 2001)

Karel Babuljak – Muž s batohem (CD, MC Sound and silence 1995)

Karel Babuljak, Miloš Valenta, Antonín Korb – Setkání (CD, MC Sound and silence 1997)

Karel Babuljak – Muž hraje na citeru (CD Bubosound 1998)

Karel Babuljak – Hudbou za mír (CD Bubosound 1998)

Karel Babuljak – Sauté (CD Bubosound 1998)

eKarel Babuljak – V kapli na prádle (CD Bubosound 2007)

Další projekty:

Bubol a Slon – I have to go (MC Bubosound 1990)

Bubol a Slon – Zčazený modrý duch (MC Bubosound 1996)

Karel Babuljak a Michal Sodja (Bubol a Mýša) - African story (CD Bubosound 2004)

David Vávra a Karel Babuljak – Čau hele! (MC Bubosound 1996, CD Kma 2005)

Pár mu jich dej (CD Bubosound 2007)

Účast na albech:

Derwyn Monaghan – Submarine Maladies (CD Aion 1994)

Jan Burian – Černý z nebe (LP Primus 1991)

Bubosound

Jádro díla Karla Babuljaka představuje archiv jeho vlastního vydavatelství *Bubosound*. Archiv Bubosoundu tvoří osmdesát alb různých žánrů. Mimo alba zmíněná již dříve lze uvést kupříkladu:

Lánská mše (1991), Eryjón (1991), Organ meditation (1991), Organ sůtra (1991), (Jezdci (1998), Kulečnickové blues (1996), Čaje (1998), Babul a černoši (výběr demo 1989 – 2000), The best of 89 – 90 (1991), Cesta člověka - výběr 85 – 87, Ostrov králů (1991), Kayaboard improvisations (1991), Otec Bubo (1993), Vakinú (1999), Bubolovy výkřiky z temnot (1999), Sebrané spisy (výběry demo z devadesátých let), Bubolova dobrá chvíle (2000), Bubol v Mýtě (2001), Cirkus Haj (2021)